

Subsidy and Innovation News, N° 181, 1 June 2017

Newsletter for Wageningen University & Research on the EU Framework Programme for Research and Development, other international subsidies, national and regional subsidies, EU policy and national R&D and innovation programmes.

Table of Contents

Articles in Dutch are marked by the symbol ⚡

HORIZON 2020	3
Horizon 2020 found to be meeting its objectives, but is underfunded (30 May 2017)	3
JPI-HDHL Subsidieoproep voedingsregulateerde aandoeningen geopend! (24 mei 2017)⚡	4
Attention: Phishing attempts pretending to come from the Participant Portal (22 May 2017)	4
FACCE ERA-GAS cofunded joint call: The first call for research projects; outcomes communicated to project coordinators (22 May 2017)	5
FP9	6
Harnessing Research and Innovation for FOOD 2030: A Science Policy Dialogue, Brussels 16 October 2017 (22 May 2017)	6

Other International subsidy news	7
Oproep voor R&D projectideeën High Tech Systems and Materials (30 mei 2017) δ	7
National subsidy news	8
Young eScientist Award 2017: win 50.000 EUR worth of eScience expertise for your novel research idea! (30 May 2017)	8
89 Onderzoekers ontvangen Vidi-beurs van 800.000 euro (30 mei 2017) δ	8
Impuls poolonderzoek met dertien nieuwe projecten (24 mei 2017) δ	9
28 jonge onderzoekers aan de slag met Onderzoekstalent (23 mei 2017) δ	10
Novel Antibacterial Compounds and Therapies Antagonizing Resistance (NACTAR) (22 May 2017)	10
Ruim 8 ton voor de chemie achter 'mondgevoel' biomaterialen (22 mei 2017) δ	11
Brouwer Prijs voor Wetenschap en Samenleving (22 mei 2017) δ	11
Beter Gezond call : Zo fit en betrokken mogelijk leven met een chronische ziekte (22 mei 2017) δ	12
Regional subsidy and innovation news	13
RIS3 belangrijk voor concurrentievermogen regio's (31 mei 2017) δ	13
INTERREG-NEW: 45 project proposals received in call 5 (29 May 2017)	13
EU R&D and innovation policy	15
Coimbragroep: administratieve lasten Erasmus+ te hoog (1 juni 2017) δ	15
Wat gaat de EIC High Level Group doen? (1 juni 2017) δ	15
No good outcome for science from Brexit (23 May 2017)	16
Einstein Genmodificatie, ja of nee? (22 mei 2017) δ	16
National R & D and innovation policy news	17
Nederland keert terug in top 5 meest concurrerende landen (1 juni 2017) δ	17
Europese Commissie: Nederland moet meer investeren in R&D (1 juni 2017) δ	18
Leiden Ranking: Delft, Utrecht of Leiden op nummer één? (1 juni 2017) δ	18
Nederlands bedrijfsleven geeft 7,7 miljard euro uit aan R&D (1 juni 2017) δ	19
Wageningse onderzoekers moeten verkooptijgers worden (30 mei 2017) δ	19
Meer commercie? Nee, liever niet (30 mei 2017) δ	21
INNOVATIE- EN KENNISDAG NATUUR/NATUURLIJK KAPITAAL (24 mei 2017) δ	22
Rabobank komt met een nieuw Food & Agri innovatiefonds (22 mei 2017) δ	22
Global innovation news	24
'Ik ben bezorgd over de impact van innovatie' (22 mei 2017) δ	24
Wageningen University & Research related Events	26
Events	27
Europe 2050: Preparing a Research & Innovation Roadmap for Raw Materials, Brussels 13 June 2017	27
WELCOME to Water Innovation Europe 2017, Brussels, 14-15 June 2017	27
EuroNanoForum 2017, Valletta, Malta 21-23 June 2017	28
COST Connect: Water for Food and Agriculture in the Mediterranean Area, Brussels, 28 June 2017	28
Increasing impact from publicly funded research - Lessons from the bioeconomy, Brussels 28 June 2017	28
NEW: WIRE' 2017 'Socially responsible, creative and trusted regional innovation in the digital era' Košice, Slovakia 28-30 June 2017	28
European Commission event: "A New Era of Blue Enlightenment", Lisbon 12-14 July 2017	29
4th Euro-Global Conference on Infectious Diseases, Paris 7-9 September 2017	29
Global Conference on Plant Science and Molecular Biology, Valencia 11-13 September 2017	29
2nd International Bioeconomy Congress - call for contributions, Stuttgart-Hohenheim, Germany, 12-13 September	30
2017 EIP Water Conference themes announced, Porto 27-28 September 2017	30
6th European Conference on Corporate R&D and Innovation CONCORDi 2017, Seville, Spain, 27-29 September 2017	30
NEW: AGRO-INNOVATION SUMMIT in Lissabon 11-12 October 2017	31
NEW: Harnessing Research and Innovation for FOOD 2030: A Science Policy Dialogue, Brussels 16 October 2017	31
Infoweek on H2020 Societal Challenge 2, Brussels 14-17 November 2017	32
NEW: 8th International Scientific Conference 'RURAL DEVELOPMENT 2017: Bioeconomy Challenges', Kaunas, Lithuania 23-24 November 2017	32
4th International Conference of JPI HDHL, Brussels 1 December 2017	32
NEW: 3rd Plant Biology Europe conference, which takes place in Copenhagen, from 18 – 21 June 2018	33
Courses and Workshops	34
Foreseen Courses EU office in 2017	34
Overzicht trainingen Team IRIS / RVO 2017	34
Call deadlines	35
HORIZON 2020 calls	35
Other related EC calls (JTI, ERA-COFUNDS, JPI's etc.)	37
Other international calls	39
National calls	39
Regional calls	41
About the EU office	42
Contacts	42
Disclaimer	43

HORIZON 2020

Horizon 2020 found to be meeting its objectives, but is underfunded (30 May 2017)

Source: Website EC News Alert <http://ec.europa.eu/research/index.cfm?pg=newsalert&year=2017&na=na-300517>

A new assessment of the first years of Horizon 2020, the EU's research and innovation programme, shows that it is on track to help create jobs and growth, tackle our biggest societal challenges and improve people's lives. Horizon 2020 has clear European added value by producing demonstrable benefits compared to national or regional-level support, but it has been so successful in attracting the best researchers and innovators that it could have spent four times its budget in support of excellent projects.

These are some of the main findings of the interim evaluation of Horizon 2020 published today by the European Commission.

Carlos Moedas, Commissioner for Research, Science and Innovation said: "*Horizon 2020's interim evaluation and stakeholder feedback confirm that an EU programme for research and innovation is an invaluable asset for Europe that fuels economic growth, creates the jobs of tomorrow and tackles the societal challenges of our time. However, we can always do even better, and will use the lessons learned to make Horizon 2020's last three years even more effective, and to design a fit-for-purpose successor programme*".

The interim evaluation provides a comprehensive assessment of Horizon 2020 after its first three years. Of the first 11,000 projects funded so far, less than 10% have already finished (and their budget is less than 0.6% of the budget committed), so it is too early to talk about the final impact of Horizon 2020. However, the programme is already funding research and innovations that will make a difference to the economy and to people's lives.

One example is the project to establish a pilot plant to apply nanotechnology to medicines and produce better targeted nanopharmaceuticals that could help improve treatment conditions such as HIV or dry eye syndrome. Another project is demonstrating innovative in-vehicle safety systems to better protect pedestrians and cyclists.

Horizon 2020 is also helping Europe to be greener and achieve the targets of the Paris agreement on climate. It is funding Clean Sky to make aircraft cleaner and quieter. Another project will build the biggest plant in the world, and the first of its kind in Europe, to produce bioethanol fuel from emissions produced during steelmaking. Another project will convert sewage treatment plants into power production facilities.

Horizon 2020 has also been flexible and responsive to new and urgent needs, such as the Ebola and Zika emergencies. Horizon 2020's rapid response to Ebola is already delivering, with vaccine trials on the ground in West Africa underway.

These are just a few of the projects involving the best researchers and innovators from Europe and beyond. The programme has proved extremely attractive and demand is high. **Participants come from over 130 different countries and more than half are newcomers, meaning they did not take part in its predecessor**, the 7th Framework Programme for Research (FP7). Annually, the number of applications has increased by 65% compared to FP7, with 100,000 in total.

This leap in demand for European funding has, however, led to oversubscription and a drop in success rates, with some parts of the programme strongly underfunded. An additional EUR 60 billion would have been needed to support all the proposals that were scored "excellent" by independent evaluations.

Horizon 2020 demonstrates clear European added value in terms of economies of speed, scale and scope, producing demonstrable benefits compared to national and regional-level support. 83% of projects funded would not have gone ahead without EU support.

Besides oversubscription, the evaluation also identified other areas for improvement, including stimulating and scaling-up breakthrough, market-creating innovation in particular by SMEs; and increasing the awareness and involvement of the general public in agenda-setting.

Background

The interim evaluation was carried out according to the Commission's Better Regulation Guidelines, drawing on several external studies, **independent expert groups** and **extensive internal analyses**. An essential input into the exercise was the **public consultation** that closed in January 2017 and received close to **3500 responses and almost 300 position papers**. The Commission Staff Working Document that contains the full interim evaluation of Horizon 2020 is structured around five criteria: coherence, effectiveness, efficiency, EU added value and relevance.

The interim evaluation also looks forward to future EU funding for research and innovation. The results and lessons will help the Commission to design the final Horizon 2020 Work Programme (2018-20) and will provide the evidence base for the report of the High Level Group http://ec.europa.eu/research/evaluations/index_en.cfm?pg=hlg on maximising the impact of EU Research and Innovation Programmes. This group will present its report and recommendations at the conference Research and innovation: shaping our future <http://ec.europa.eu/research/index.cfm?pg=events&eventcode=032132EF-D4BD-39B3-6C981F6EB7F3D7C4> in Brussels on 3 July. The Commission will draw policy conclusions from the interim evaluation and react to the recommendations of the High Level Group in a Communication due to be adopted this autumn.

More information: http://ec.europa.eu/research/press/2017/pdf/300517_h2020-in-action-factsheet.pdf#view=fit&pagemode=none

JPI-HDHL Subsidieoproep voedingsgerelateerde aandoeningen geopend! (24 mei 2017)

Bron: Website ZonMw actueel nieuws <https://www.zonmw.nl/nl/actueel/nieuws/detail/item/subsidieoproep-voedingsgerelateerde-aandoeningen-geopend/>

Vanaf 23 mei 2017 kunnen werkgroepen een voorstel indienen over verschillende aspecten rondom voedingsgerelateerde aandoeningen. In deze korte call

https://www.zonmw.nl/fileadmin/zonmw/documenten/Corporate/Subsidies/PDF_s/Call_text_Working_Groups_diet-related_diseases.pdf worden werkgroepen samengesteld die het veld van voedingsgerelateerde chronische aandoeningen een stap verder kunnen brengen. De opbrengst van de werkgroepen hebben waarde voor het wetenschappelijke veld en hebben maatschappelijke impact. Zoals bijvoorbeeld richtlijnen, roadmaps en een kennisagenda.

De werkgroepen worden gefinancierd door het **Joint Programming Initiative, Healthy Diet for a Healthy Life (JPI HDHL)**. In deze JPI HDHL subsidieoproep werken 4 Europese landen samen om de werkgroepen te financieren. Hiervoor is ongeveer 225.000 euro beschikbaar. **Werkgroepen kunnen maximaal 50.000 euro aanvragen.**

Subsidieaanvragen kunnen tot en met 29 augustus 2017 16.00 uur worden ingediend.

Geen nieuw onderzoek

In deze subsidieronde wordt geen nieuw onderzoek gefinancierd. Financiering is bedoeld om kosten te dekken die nodig zijn om de samenwerking binnen de werkgroep te realiseren. Hierbij hoort onder andere het organiseren van een of twee workshops en het bijwonen van een eindsymposium van deze subsidieronde. Overig contact binnen de werkgroepen verloopt via email, telefoon of video conferenties.

Onderwerpen

Het voorstel van werkgroepen moet gaan over een van de drie onderstaande onderwerpen:

- Economische evaluatie van voedingsinterventies en/of interventies gericht op lichamelijke activiteit.
- Integratie van preventie en management van chronische aandoeningen.
- Verkennen van bestaande voedingsinterventies en inventariseren wat de mogelijkheden zijn om data samen te voegen.

JPI HDHL stimuleert werkgroepen om de mogelijke impact van leeftijd, geslacht en sociaaleconomische status mee te nemen. Daarnaast raden zij aan om vertegenwoordigers van patiëntenorganisaties of gezondheidsprofessionals in de werkgroep op te nemen.

Meer informatie

- Over de subsidieoproep <https://www.zonmw.nl/nl/subsidies/openstaande-subsidieoproepen/detail/item/working-groups-on-diet-related-chronic-diseases/> en indienen van een subsidieaanvraag
- Over het JPI HDHL en andere subsidierondes: <http://www.healthydietforhealthylife.eu/>
- Over Voeding en gezondheid: <https://www.zonmw.nl/nl/onderzoek-resultaten/gezondheidsbescherming/voeding-en-gezondheid/>

Meer informatie en de benodigde formulieren vind je hier: <https://www.zonmw.nl/nl/subsidies/openstaande-subsidieoproepen/detail/item/working-groups-on-diet-related-chronic-diseases/>

Attention: Phishing attempts pretending to come from the Participant Portal (22 May 2017)

Source: E-mail from EC and message at the Participants Portal EC

Several Participant Portal users reported to us that they received emails from the e-mail address grants.eu@europa.eu, pretending to come from the Participant Portal, asking for vital personal and financial data such as ID or bank account details. Such e-mails may also ask you to click on a link or download an attachment to update your pertinent information there.

Your first action against phishing is to be vigilant. Protect yourself by keeping the following in mind:

1. The Participant Portal will never ask you to send important personal and financial information via email. When logging on to the Participant Portal, check that you use the default URL address <https://ec.europa.eu/research/participants/portal/desktop/en/> as the starting point.

2. Ignore phishing messages. Do not be coerced into following their instructions simply because they have threatened you that something will happen to your account or to your application for EU funding if you do not respond.
3. Exercise caution when opening attachments or downloading files. These may contain viruses or software that may pose security threats to your computer.
4. Update your user password regularly. Do not use passwords that can be easily attributed to you such as your name or birthday.

Report any suspicion of a phishing incident to us via our IT Service Desk.

<https://ec.europa.eu/research/participants/portal/desktop/en/support/about.html>

FACCE ERA-GAS cofunded joint call: The first call for research projects; outcomes communicated to project coordinators (22 May 2017)

Source: Website ERAGAS <http://www.eragas.eu/>

FACCE ERA-GAS launched a co-funded joint call for transnational research projects in Europe and New Zealand on 4 March 2016. This call closed on 19 December 2016.

The submitted full proposals underwent a final formal check and subsequent evaluation by experts of the International Evaluation Committee, using the criteria outlined on page 22 in the Call Announcement. The evaluation outcomes have been communicated to the project coordinators on 18 May 2017. The projects are expected to start from August 2017.

More about the projects selected for funding: <http://www.eragas.eu/index.php/research-projects>

The following 10 projects are selected: 3DFORMOD (*WUR partner*), CEDERS (*WUR co-ordinator*), FORCLIMIT (*WUR partner*), GHG-MANAGE (*WUR partner*), INVENT , MAGGE-PH, METHLAB (*WUR partner*), PEATWISE, RESIDUEGAS and RUMENPREDICT(*WUR partner*)

More about the call: <http://www.eragas.eu/index.php/2016-call>

ERA-NET Cofund for Monitoring & Mitigation of Greenhouse gases from Agri- and Silvi-culture

FACCE ERA-GAS is the ERA-NET Cofund for monitoring & mitigation of Greenhouse gases from agri- and silvi-culture. The aim of ERA-GAS is to strengthen the transnational coordination of research programmes and provide added value to research and innovation on greenhouse gas (GHG) mitigation in the European Research Area. ERA-GAS is initiated by the Joint Programming Initiative on Agriculture, Food Security and Climate Change (FACCE-JPI).

More about ERA-GAS: <http://www.eragas.eu/index.php/about-era-gas>

Harnessing Research and Innovation for FOOD 2030: A Science Policy Dialogue, Brussels 16 October 2017 (22 May 2017)

This one day conference, 16 October 2017, Brussels, EU Commission, CHARLEMAGNE building, will serve to disseminate successful European Research and Innovation (R&I) initiatives and contribute to the ongoing science-policy dialogue in the area of Nutrition and Security (FNS).

The conference will provide a stakeholder platform for a science policy dialogues to assess the current state of European research, innovation and investment, and explore future needs relevant to:

- Sustainable and healthy nutrition;
- climate-resilience and environmental sustainability;
- circularity and resource efficiency; and
- food system innovation and empowerment of communities.

The conference is free of charge and will be open to researchers, policy makers, funders and investors, policy makers and public authorities, industry, entrepreneurs, students and civil society representatives.

The conference builds on the successful FOOD2030 High Level Event of October 2016 and will act as an important milestone in the preparation of the second High Level Event to be held under the Bulgarian Presidency in the first half of 2018.

Further information

- More information soon on the Bioeconomy Website: <http://ec.europa.eu/research/bioeconomy/index.cfm>
- FOOD 2030 2016 High Level Conference: <http://ec.europa.eu/research/conferences/2016/food2030/index.cfm?pg=presentations>

Related documentation

Draft Concept and Agenda: https://europa.eu/sinapse/webservices/dsp_export_attachement.cfm?CMTY_ID=0C46BEEC-C689-9F80-54C7DD45358D29FB&OBJECT_ID=0D9DC203-9DED-C5CA-16800D19939A0484&DOC_ID=148C595A-B3A4-4FB7-11E68477A6945711&type=CMTY_CAL

Other International subsidy news

Oproep voor R&D projectideeën High Tech Systems and Materials (30 mei 2017)

Bron: Website RVO <http://www.rvo.nl/oproep-voor-rd-projectidee%C3%ABn-high-tech-systems-and-materials>

Kunt u met uw projectidee een bijdrage leveren aan het vergroten van de samenwerking tussen Nederlandse en Zuid-Koreaanse bedrijven? Dien dan een voorstel in voor de oproep 'Korean – Netherlands Promotional call Eurostars'.

De Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO.nl) en het Zuid-Koreaanse Korea *Institute for Advancement of Technology* (KIAT) lanceren deze gezamenlijke oproep ter voorbereiding van de eerstvolgende call in Eurostars (**sluitingsdatum 14 september 2017**).

Eurostars is een financieringsprogramma van 36 nationale lidstaten om onderzoek- en ontwikkelingsintensieve mkb's te ondersteunen om nieuwe producten, processen of diensten sneller te ontwikkelen en naar de markt te brengen.

Eurostars staat open voor alle technologiegebieden, **maar deze call richt zich specifiek op High Tech Systems and Materials (Robotics, IoT appliances, advanced materials, smart chips and semiconductors, etc.)**.

Lees de volledige tekst van de call (pdf) in de 'Korean – Netherlands Promotional call Eurostars' <https://www.rvo.nl/file/korea-netherlands-promotional-call-eurostars-may-2017pdf>

Voor wie?

Consortia die voldoen aan de onderstaande criteria kunnen projectideeën indienen:

- *De coördinator van het internationale consortium is een R&D-intensief mkb*
- *Het consortium bestaat uit ten minste één Nederlandse en één Koreaanse organisatie. Ten minste één van hen moet een R&D-intensieve mkb-onderneming zijn.*
- *Het samenwerkingsproject betreft marktgerichte R&D, gericht op de ontwikkeling van innovatieve producten, processen of diensten binnen het onderwerp High Tech Systems and Materials.*
- *Organisaties uit andere landen kunnen deelnemen aan het project, maar ontvangen geen financiering van RVO.nl of KIAT. Zij kunnen voor financiering mogelijk terecht bij hun eigen nationale (Eurostars) programma of deelnemen op eigen kosten.*
- *Het project moet voldoen aan de algemene Eurostarscriteria*
- *Het samenwerkingsproject heeft een evenwichtige verdeling van de kosten, risico's en economische baten.*

Procedure

De Koreaans-Nederlandse oproep voor ideeën is bedoeld ter voorbereiding op de huidige (achtste) Eurostars-call. Volledig uitgewerkte projectvoorstellen moeten uiteindelijk gewoon worden ingediend bij het internationale Eurostars-programma. Een onafhankelijke internationale jury beoordeelt en vergelijkt de projectvoorstellen met alle andere ingediende projectvoorstellen.

De financiering van goedgekeurde voorstellen verloopt via de reguliere Eurostars-ondersteuningsprogramma's in Nederland en Zuid-Korea. Het totale budget in Nederland voor de achtste call in Eurostars is ongeveer €9 miljoen. Er is geen specifiek budget vrijgemaakt voor samenwerking met Zuid-Korea.

De 8e call in Eurostars sluit op donderdag 14 september 2017 om 20.00 uur.

Voor meer informatie: <http://www.rvo.nl/oproep-voor-rd-projectidee%C3%ABn-high-tech-systems-and-materials>

National subsidy news

Young eScientist Award 2017: win 50.000 EUR worth of eScience expertise for your novel research idea! (30 May 2017)

Source: Website eScience Centre: <http://esciencecenter.us8.list-manage1.com/track/click?u=a0a563ca342f1949246a9f92f&id=ea8c63e218&e=81ff710644>

Are you a young and ambitious researcher? Are you trying to solve challenging research questions in your domain? And are you using data-driven or compute-intensive methods? Then you might be the Young eScientist 2017!

The Netherlands eScience Center awards €50,000 worth of expertise to a novel eScience idea. Together with the eScience Center's experts you will formulate your idea into a full project proposal. Submit your idea before 1st September 2017!

The grand societal challenges of the coming years, such as climate change, increased population size, resource scarcity and urbanization will require innovative scientific and technological interventions. Researchers are more and more required to rapidly develop ICT skills necessary to answer their ambitious research questions.

The prospect of developing the skills needed to engage increasingly diverse and complex digital technologies is daunting. The Netherlands eScience Center works together with discipline focused scientists to ensure that state-of-the-art computing and data-science is developed and applied in fields such as the Humanities & Social Sciences, Environment & Sustainability, Life Sciences & eHealth, and Physics & Beyond.

The prize will be awarded at the National eScience Symposium 2017 in the Amsterdam ArenA on 12th October 2017.

Prize

- **40K euro in kind provision** of eScience Research Engineer support to undertake project
- **10K euro personal sponsorship** for travel or consumables

Criteria

The prize will be awarded to a young scientist based on a combination of:

- demonstrated previous success in the development or application of data-driven or compute-intensive research within a scientific domain or multiple domains (50%)
and
- the quality of a new project idea (50%)

Profile of Recipient

- Currently and for the duration of the project **employed by a Dutch university or research institute** which is **affiliated with NWO or KNAW** (eScience Center employees are excluded)
- **Current PhD student or researcher who received their PhD less than 3 years ago** (based on day of award presentation)
- Demonstrated excellence in the development or use of digital technology or data science within a research domain (*incl. Environment & Sustainability, Life Sciences & eHealth, Humanities & Social Sciences or Physics & Beyond*)

Project Idea

Candidates will **submit an idea for a project** (not the full proposal) to be judged by the award committee. The successful candidate will work with the eScience Center's staff to formulate a full proposal. If data is required for the project idea, the data should be available at the start of the project. **The full proposal** will be formulated between the National eScience Symposium 2017 (12th October 2017) and 1st December 2017.

Submitting Proposals

Submission only requires potential applicants to complete **the short online procedure before 1st September 2017**. Submit here <https://nl.surveymonkey.com/r/youngscientistaward2017>

89 Onderzoekers ontvangen Vidi-beurs van 800.000 euro (30 mei 2017)

Bron: Website NWO actueel Nieuws <https://www.nwo.nl/actueel/nieuws/2017/89-onderzoekers-ontvangen-vidi-beurs-van-800.000-euro.html>

NWO heeft aan 89 ervaren onderzoekers een Vidi-financiering van 800.000 euro toegekend. Hiermee kunnen zij een eigen, vernieuwende onderzoekslijn ontwikkelen en zelf een onderzoeksgroep opzetten.

De Vidi-laureaten gaan onder andere onderzoek doen naar hoe ons brein tijd verwerkt, wat het geheim is achter een nieuw zonnecel-wondermateriaal om op basis hiervan nog efficiëntere zonnecellen te kunnen ontwikkelen, wat de relatie is tussen migraine en herseninfarcten om vrouwen met een hoog risico op te kunnen sporen en nieuwe therapieën te ontwikkelen, wat de oorzaken zijn van ijsverlies van gletsjers en kleine ijskappen, en hoe opvoeding in elk gezin een andere uitwerking heeft op het welbevinden van tieners, om opvoedadvies in de toekomst beter toe te spitsen op de gezinssituatie.

Met een Vidi-beurs kunnen onderzoekers tot 5 jaar onderzoek doen. De Vidi-beurzen worden jaarlijks door NWO toegekend.

Vernieuwingsimpuls

Vidi is gericht op ervaren onderzoekers die na hun promotie al een aantal jaren succesvol onderzoek hebben verricht. Vidi maakt samen met de Veni- en Vici-beurzen deel uit van de Vernieuwingsimpuls van NWO. Binnen de Vernieuwingsimpuls zijn onderzoekers vrij om hun eigen onderwerp voor financiering in te dienen. Op deze manier stimuleert NWO nieuwsgierigheidsgedreven en vernieuwend onderzoek. NWO selecteert onderzoekers op basis van de kwaliteit van de onderzoeker, het innovatieve karakter van het onderzoek, de verwachte wetenschappelijke impact van het onderzoeksvoorstel en mogelijkheden voor kennisbenutting.

In totaal dienden in deze Vidi-ronde 590 onderzoekers een ontvankelijk onderzoeksproject in voor financiering. Daarvan zijn nu 89 gehonoreerd. Dat komt neer op een honoreringspercentage van 15%.

Vanuit Wageningen University & Research is één project in de prijzen gevallen:

Dr. ir. J. (Joris) Sprakel (m), Wageningen University & Research - Physical Chemistry and Soft Matter

De natuur bouwt haar delicate structuren vaak met een sjabloon, dat niet alleen als blauwdruk werkt maar een complexe rol speelt in het reguleren van moleculaire interacties. In dit project gaan de onderzoekers ontrafelen hoe dit proces werkt; bijvoorbeeld om te leren hoe we slimmer nieuwe materialen kunnen ontwerpen.

Feiten en cijfers ronde 2016

- Aantal (ontvankelijke) aanvragen: 590
- Verdeling m/v bij aanvragen: 376 man, 214 vrouw
- Aantal toekenningen (honoreringspercentage): 89 (15%)
- Verdeling m/v bij honoreringen: 52 man, 37 vrouw
- Honoreringspercentage mannen: 14%
- Honoreringspercentage vrouwen: 17%

Bekijk het online overzicht met de namen van alle laureaten en korte samenvattingen van hun onderzoeksprojecten:

<https://www.nwo.nl/onderzoek-en-resultaten/programmas/vernieuwingsimpuls/toekenningen/alle+vidi+toekenningen/toekenningen+vidi+2016>

Impuls poolonderzoek met dertien nieuwe projecten (24 mei 2017)

Bron: Website NWO actueel Nieuws <https://www.nwo.nl/actueel/nieuws/2017/alw/impuls-poolonderzoek-met-dertien-nieuwe-projecten.html>

In de financieringsronde van 2016 van het Nederlands Polair Programma heeft het domeinbestuur dertien aanvragen goedgekeurd. De nieuwe onderzoeksprojecten gaan onder meer over de gevolgen van de ontdooiende permafrost, invasieve soorten, lichaamsverkleining bij trekvogels, bodembacteriën en een klimaat koelend gas.

De beoordelingscommissie heeft van **44 voorstellen een prioriteitsvolgorde opgesteld**. De voorstellen vallen binnen de vier thema's die zijn vastgelegd in Poolpositie NL 2.0, het strategisch plan van het NPP:

- ijs, klimaat en zeespiegelstijging;
- polaire ecosystemen;
- duurzame exploitatie;
- sociaal, juridisch en economisch landschap.

De drie projecten die gebruik maken van het Dirck Gerritsz laboratorium zijn ook getoetst door de British Antarctic Survey. Het totale budget van **deze dertien voorstellen bedraagt 5,7 miljoen euro**:

1. Reconstructing oxidation conditions in the past atmosphere with clumped isotope measurements of O₂ in air from polar ice cores: Prof. dr. T. Röckmann, UU
2. An innovative Netherlands polar climate monitoring network on Antarctica, Greenland and Svalbard: Dr. C.H. Tijm-Reijmer, UU
3. Iron limitation and viral lysis, phytoplankton caught between a rock and a hard place: Dr. R. Middag, NIOZ
4. BodyShrinkage: investigating Arctic warming-induced body shrinkage of long-distance migrants: Dr. J.A. van Gils, NIOZ
5. Defining the temperature sensitivity of arctic soil microbial communities: Dr. J.T. Weedon, VU
6. Quantifying behavioural and physiological adjustments to a new style of life in a traditionally arctic migratory bird: Dr. H.P. van der Jeugd, NIOO-KNAW

7. Towards prediction of the future breeding distribution and migration of pink-footed geese as a response to climate warming: Dr. B.A. Nolet, NIOO-KNAW
8. Predicting DMS(P) production in a high CO₂ world. Does algal carbon-utilization provide the answer?: Prof. dr. J.T.M. Elzenga, RUG
9. The role of warm oceans in past Antarctic ice-sheet variability: Dr. P.K. Bijl, UU
- 10. Shrub decline instead of shrub expansion in Siberian lowland tundra?: Dr. ir. M.M.P.D. Heijmans, WUR**
11. Aliens in the polar regions: Impacts of invasive species and invasion engineers on Arctic and Antarctic terrestrial ecosystems: Prof. dr. M.A.P.A. Aerts, VU
12. Polar marine viral diversity and dynamics: Prof. dr. C.P.D. Brussaard, NIOZ
13. Permafrost thaw impacts on Arctic river flows: Dr. ir. Y. van der Velde, VU

Voor meer informatie over de toegekende projecten: <https://www.nwo.nl/actueel/nieuws/2017/alw/impuls-poolonderzoek-met-dertien-nieuwe-projecten.html>

28 jonge onderzoekers aan de slag met Onderzoekstalent (23 mei 2017)

Bron: Website NWO actueel Nieuws <https://www.nwo.nl/actueel/nieuws/2017/alw/impuls-poolonderzoek-met-dertien-nieuwe-projecten.html>

Van onderzoek naar de effecten op jongeren van het plaatsen van 'selfies' tot crashes in de financiële markten en de neurale basis van anticipatie in taalverwerking: 28 aankomend onderzoekers gaan promotieonderzoek verrichten naar uiteenlopende onderwerpen met NWO-financiering uit het programma Onderzoekstalent.

In de ronde van 2017 zijn 28 van de 68 ingediende uitgewerkte aanvragen gehonoreerd. Het bestuur van NWO-domein Sociale en Geesteswetenschappen besloot vorige week welke aanvragen op financiering kunnen rekenen.

Wageningen is bij en project betrokken: Hoofdaanvrager: prof. P.H. Feindt (Wageningen University & Research)

Discipline: **Communicatiewetenschappen**

Uitvoerende: **Christel van Eck**

Onderzoekstalent

Onderzoekstalent biedt uitmuntende studenten binnen de maatschappij- en gedragswetenschappen de gelegenheid om promotieonderzoek te doen. Deze ambitie blijkt onder andere uit de gevolgde opleiding, de gevolgde vakken, behaalde resultaten en ontplooiende wetenschappelijke activiteiten. De hoogleraar-promotor meldt de kandidaat-promovendus aan. De onderwerpkeuze van de promotie is vrij maar moet wel passen binnen de maatschappij- en gedragswetenschappen. In deze ronde was 6,25 miljoen euro beschikbaar.

Hier <https://www.nwo.nl/actueel/nieuws/2017/magw/28-jonge-onderzoekers-aan-de-slag-met-onderzoekstalent.html> vind je overzicht van de gehonoreerde aanvragen gesorteerd op achternaam van de hoofdaanvrager

Novel Antibacterial Compounds and Therapies Antagonizing Resistance (NACTAR) (22 May 2017)

Source: Website STW <http://www.stw.nl/nl/content/novel-antibacterial-compounds-and-therapies-antagonizing-resistance-nactar>

The Dutch Ministry of Ministry of Health, Welfare and Sport and NWO Domain TTW have jointly commissioned an ambitious research programme on the development of new antibiotics and alternatives to antibiotics. As a result, we present here the Call for Proposals http://www.stw.nl/sites/stw.nl/files/Programme%20and%20Call%20text_NACTAR_22052017_FINAL.pdf focusing on 'Novel Antibacterial Compounds and Therapies Antagonizing Resistance' (NACTAR). The main goal of the programme is to facilitate research and development of new antimicrobial molecules and alternatives to antibiotics, which should become available for the healthcare system for a fair and affordable price.

Antimicrobial resistance (AMR) is one of the major threats to human health in the 21st century, with some bacterial pathogens acquiring resistance to all clinically available antibiotics. Worldwide, infections caused by multi-drug resistant (MDR) bacteria are now a major cause of morbidity and mortality, and have markedly increased healthcare costs. Consequently, the aim of this program is to discover, develop and exploit new resources for antibiotics and alternatives to antibiotics and to provide a trajectory for their clinical development. The NACTAR program connects to the National Antibiotic Development Platform (NADP), which was established by NCOH, CARES, CeSAM and Immunovalley with support of the Dutch Ministry of Health, Welfare and Sport (VWS) with the aim of supporting the development of drugs to counter AMR.

The aim of the NACTAR program is to deliver new bioactive compounds and alternatives to antibiotics aimed at curing human infectious diseases caused by MDR bacteria. This includes the use of microbial hosts and methodologies to synthesize new bioactive compounds and semi-synthetic variants, characterization of their antimicrobial activity and their efficacy in infectious disease animal models. We foresee many potential patent applications, and opportunities for small-to-medium enterprises to interact with academia.

Project proposals adhere to the full programme guidelines as defined in the call for proposals http://www.stw.nl/sites/stw.nl/files/Programme%20and%20Call%20text_NACTAR_22052017_FINAL.pdf .

We recommend all applicants to consult the programme guidelines, including the guide for applicants, before considering the preparation of a (pre)proposal, and to contact the TTW office well ahead of the submission deadline with any questions.

Information event

To provide information on the programme requirements, as well as encourage the submission of proposals and formation of required partnerships, an Information event is scheduled on Wednesday the 7th of June 2017 from 13:00-16:00h CE(S)T at the NWO Domain TTW office (Van Vollenhovenlaan 661, Utrecht). Representatives from academia, knowledge institutions and other relevant stakeholders are hereby cordially invited to join in the event.

Deadline pre-proposals

Pre-proposals (see for format here http://www.stw.nl/sites/stw.nl/files/Form_NACTAR_Pre-proposal.docx) need to be submitted to NWO Domain TTW **before Tuesday 27th of June 2017, 14.00 CE(S)T** via email to t.plantinga@nwo.nl . Applications sent to any other email address and/or arriving after the deadline (date and time) will not be considered.

Deadline full proposals

Only proposals that have taken part in the pre-proposal phase, will be accepted at this stage.

Full proposals (for format click here http://www.stw.nl/sites/stw.nl/files/Form_NACTAR_Full%20proposal.docx) need to be submitted to NWO Domain TTW **before Tuesday 21st of September 2017, 14.00 CE(S)T** via the online application system ISAAC. Applications that were not part of the pre-proposal phase or that are not submitted via ISAAC will not be considered.

All the relevant documents (*Call for proposals, Form Application - Pre Proposal, Form Application - Full Proposal, Form Financial Planning, Form Data Management, Form Declaration Main Applicant, TTW General conditions (Dutch) and TTW General conditions*) (English) can be found here: <http://www.stw.nl/nl/content/novel-antibacterial-compounds-and-therapies-antagonizing-resistance-nactar>

Ruim 8 ton voor de chemie achter 'mondgevoel' biomaterialen (22 mei 2017)

Bron: Website NWO actueel Nieuws <https://www.nwo.nl/actueel/nieuws/2017/cw/ruim-8-ton-voor-de-chemie-achter-%E2%80%98mondgevoel%E2%80%99-biomaterialen.html>

De academische onderzoekers Daniel Bonn (UvA) en Markus Stieger (WU) hebben een Technology Area (TA)-premie ontvangen om samen met Unilever en het Duitse bedrijf Anton Paar onderzoek te doen naar de moleculaire aspecten van biopolymeren in voedsel. Ze doen dit om uiteindelijk controle over het gewenste mondgevoel van voedsel mogelijk te maken. Inzichten uit dit TA-programma dragen bij aan het vervaardigen van lekker eten dat tevens gezond is en duurzaam geproduceerd kan worden.

Het idee achter dit TA-programma is dat het voedsel van de toekomst niet alleen smakelijk is maar ook gezond is én duurzaam geproduceerd wordt. Voor dat laatste is het nodig om natuurlijke en zo min mogelijk bewerkte grondstoffen te gebruiken, zoals biopolymeren. Maar hoe smaken biopolymeren? Precies daarover weten we weinig. Onderzoekers uit verschillende disciplines slaan in dit programma de handen ineen om inzicht te krijgen in (1) het effect van moleculaire en nanoschaal eigenschappen van biomaterialen op smaakbeleving, en (2) de rol van moleculaire en nanoschaal veranderingen in de voedselstructuur tijdens het eten. Deze inzichten vertalen de onderzoekers naar (3) modelbeschrijvingen waarmee fysisch-chemische parameters gelinkt kunnen worden aan smaakbeleving, zodat het ontwerpen van gezond, duurzaam en lekker eten een stuk makkelijker wordt.

Over TA

TA is één van de publiek-private samenwerkingsvormen die gefinancierd wordt uit het NWO Innovatiefonds Chemie. Een TA is bedoeld voor publiek-private samenwerking tussen minstens twee bedrijven en minstens twee kennisinstellingen. De gezamenlijke vraag vanuit verschillende bedrijven wordt door verschillende onderzoeksorganisaties onderzocht. TA's worden voor 1/3 gefinancierd door het bedrijfsleven en voor 2/3 door NWO. De minimum projectgrootte bedraagt € 750.000 (dus € 250.000 gezamenlijke bedrijfsbijdrage plus € 500.000 NWO-bijdrage). De maximum projectgrootte is € 1.500.000. Onderwerpen die passen binnen de roadmaps <http://topsectorchemie.nl/kia> van de Topsector Chemie komen voor financiering <http://www.nwo.nl/financiering/onze-financieringsinstrumenten/cw/innovatiefonds-chemie-ifc/index.html> in aanmerking.

Brouwer Prijs voor Wetenschap en Samenleving (22 mei 2017)

Bron: Website Koninklijke Hollandse Maatschappij der Wetenschappen (KHMW) <https://khw.nl/brouwer-prijs-voor-wetenschap-en-samenleving/>

De prijs is bestemd voor een persoon of organisatie in Nederland die door een wetenschappelijk of maatschappelijk initiatief de samenhang en het onderling vertrouwen in de samenleving bevordert. Hierbij wordt gedacht aan een initiatief dat daadwerkelijk wordt toegepast, wetenschappelijk is onderbouwd en de mogelijkheid tot opschaling in zich draagt.

De prijs bedraagt 100.000 euro. Het is de bedoeling dat het bedrag vooral wordt besteed aan verdere toepassing, wetenschappelijke onderbouwing en/of opschaling van het bekroonde initiatief.

De jury is als volgt samengesteld:

Drs. M.L.L.E. (Marlies) Veldhuijzen van Zanten-Hyllner, ondervoorzitter KHMW (juryvoorzitter)

Prof. dr. J.F.T.M. (José) van Dijk, president KNAW, hoogleraar comparatieve media studies Universiteit van Amsterdam

Drs. W.J. (Pim) baron van der Feltz, CEO Google Benelux

Drs. R.K. (Ronald) Leopold, algemeen directeur Anne Frank Stichting

Prof. dr. P.J. (Paul) Scheffer, hoogleraar Europese Studies Universiteit van Tilburg en Universiteit van Amsterdam

Prof. mr. A. (Arend) Soeteman, secretaris geestes- en maatschappijwetenschappen KHMW, em. hoogleraar rechtsfilosofie Vrije Universiteit.

Aan de jury zal nog één lid worden toegevoegd op het terrein van bèta-techniek.

Sluitingstermijn voor nominaties is 1 september 2017.

Over de KHMW

Het doel van de Koninklijke Hollandse Maatschappij der Wetenschappen is het bevorderen van wetenschap en het stimuleren van contact tussen wetenschap en samenleving.

Nadere gegevens vindt u in bijgevoegde aankondiging en reglement van de prijs.

Brouwer Prijs Call 20 mei 2017: <https://khw.nl/wp-content/uploads/Brouwer-Prijs-Call-20-mei-2017.pdf>

Brouwer Prijs Reglement 20 mei 2017: <https://khw.nl/wp-content/uploads/Brouwer-Prijs-Reglement-20-mei-2017.pdf>

Beter Gezond call : Zo fit en betrokken mogelijk leven met een chronische ziekte (22 mei 2017)

Bron: Website Beter Gezond <http://sgfbetergezond.nl/>

De Samenwerkende GezondheidsFondsen (SGF <http://www.gezondheidsfondsen.nl/>) en de Topsector Life Sciences & Health (Topsector LSH <https://www.health-holland.com/portal>) stellen 3 miljoen euro beschikbaar voor maximaal 50% cofinanciering van een publiek-privaat onderzoeksinitiatief. Dit initiatief moet leiden tot innovatieve oplossingen die mensen met een chronische ziekte zo fit en betrokken mogelijk laten leven.

Ruim 8 miljoen Nederlanders hebben een chronische ziekte. De helft hiervan heeft er zelfs meerdere. Dit heeft een enorme impact op hun kwaliteit van leven, op onze economie en op de maatschappij. Het is onze uitdaging om deze impact te verminderen

Heeft u een mooie, patiëntgerichte oplossing voor ogen die écht het verschil kan maken? En wilt u hiernaar onderzoek doen, maar ontbreekt het u aan de middelen en partners om dit onderzoek te realiseren? Dit is uw kans!

Samen met u willen wij werken aan een oplossing die mensen in staat stelt om ondanks hun ziekte maximaal mee te doen in de samenleving.

Wij vragen u om uw oplossing te presenteren in een video van maximaal twee minuten. In het formulier geeft u aan met wie u gaat samenwerken en welke onderzoeksvragen nog beantwoord moeten worden.

Indienen

Uw video http://sgfbetergezond.nl/wp-content/uploads/2017/05/betergezond_voorwaardentips.pdf kunt u samen met een volledig ingevuld indieningsformulier http://sgfbetergezond.nl/wp-content/uploads/2017/05/betergezond_formulier.pdf aanleveren via BeterGezond@gezondheidsfondsen.nl

tot uiterlijk vrijdag 30 juni 2017, 13.00 uur.

Voor informatie over voorindiening, indieningsformulier en Tips & Voorwaarden <http://sgfbetergezond.nl/>

Regional subsidy and innovation news

RIS3 belangrijk voor concurrentievermogen regio's (31 mei 2017)

Bron: Neth-ER Nieuwsbrief week 22

Er moeten beleidsmaatregelen komen ter bevordering van synergiën tussen regionaal- en innovatiebeleid, zoals Horizon 2020. Ook moeten innovatiestrategieën worden gepromoot in de aanloop naar het Negende Kaderprogramma. Dit stelt het Comité van de Regio's in haar rapport over de impact slimme specialisatiestrategieën (RIS3).

Territoriale impact RIS3

Beleidsmaatregelen moeten ervoor zorgen dat synergiën tussen regionaal- en innovatiebeleid, zoals Horizon 2020, worden bevorderd. Daarnaast moeten innovatiestrategieën beter worden gepromoot in de aanloop naar het Negende Kaderprogramma voor onderzoek en innovatie (KP9). Dit blijkt uit het rapport *Territorial Impact Assessment Smart Specialisation* <http://cor.europa.eu/en/events/Documents/COTER/TIA/smart-specialisation.pdf> dat is gepubliceerd door het Comité van de Regio's. Verder blijkt dat slimme-specialisatiestrategieën (RIS3) een grote impact op het concurrentievermogen van regio's, en met name op economisch, sociaal en territoriaal gebied.

Aanbevelingen slimme-specialisatiestrategieën post-2020

In het rapport wordt de territoriale impact van RIS3 geëvalueerd en worden er drie aanbevelingen gedaan die als input dienen voor het debat over slimme-specialisatiestrategieën post-2020. Naast dat synergiën in regionaal- en innovatiebeleid moeten worden bevorderd, is het van belang dat bedrijven meer worden betrokken bij RIS3-programma's ter bevordering van de effectiviteit en productiviteit hiervan. Verder moet RIS3 meer worden toegespitst op regio's aan op basis van de beschikbare administratieve capaciteit, investeringsklimaat en vaardigheden.

Wat is RIS3?

Slimme specialisatie (RIS3) is een strategische aanpak voor economische ontwikkeling door gerichte steun voor onderzoek en innovatie. Hierbij wordt ingespeeld op de potenties van een regio en slim beleid toegepast om het maximale uit deze regio's te halen. Het rapport is opgesteld door het secretariaat van het Comité van de Regio's en zal worden gedeeld met de Europese Commissie en het Europees Parlement.

Context

Het rapport is opgesteld op basis van workshops met experts op het gebied van slimme- specialisatiestrategieën. Dit rapport komt net voor de publicatie van de mededeling van de Europese Commissie over slimme specialisatie: *Smart Specialisation: a fresh approach to the European growth and jobs through regional innovation strategies* http://ec.europa.eu/smart-regulation/roadmaps/docs/2017_regio_003_review_smart_specialisation_en.pdf. Deze mededeling moet de basis vormen voor het debat over het cohesiebeleid post-2020. Recentelijk heeft het Comité van de Regio's nog een opinie <https://www.neth-er.eu/nl/nieuws/RIS3-Sterkere-focus-op-synergi-n-en-interregionale-samenwerking> voor RIS3 aangenomen.

Meer informatie:

Publicatie Comité van de Regio's <http://cor.europa.eu/en/events/Documents/COTER/TIA/smart-specialisation.pdf>: *Territorial Impact Assessment Smart Specialisation*

Persbericht Comité van de Regio's <http://cor.europa.eu/en/news/Pages/Smart-specialisation-plays-an-important-role-in-promoting-territorial-cohesion.aspx>: *Smart specialisation plays an important role in promoting territorial cohesion*

INTERREG-NEW: 45 project proposals received in call 5 (29 May 2017)

Source: Website Interreg North-West Europe <http://www.nweurope.eu/news-events/latest-news/45-project-proposals-received-in-call-5/>
The fifth call for project proposals received 45 applications. The Joint Secretariat will now assess them and the Monitoring Committee will decide by September 2017 which of them go to the next round.

The sixth call for projects will be open from mid-October to the end of November 2017. See here <http://www.nweurope.eu/apply/call-calendar/> our calendar of calls.

Project applications per theme

Innovation 26

More about priority 1 <http://www.nweurope.eu/about-the-programme/the-themes/innovation/>

Low carbon 15

More about priority 2 <http://www.nweurope.eu/about-the-programme/the-themes/low-carbon/>

Resource & materials efficiency 4

More about priority 3 <http://www.nweurope.eu/about-the-programme/the-themes/resource-materials-efficiency/>

What is Interreg NWE?

A European Territorial Cooperation programme with the ambition to make the North-West Europe area a key economic player and an attractive place to work and live, with high levels of innovation, sustainability and cohesion. Interreg NWE in a nutshell:

<http://www.nweurope.eu/media/1957/interreg-nwe-leaflet.zip>

EU R&D and innovation policy

Coimbragroep: administratieve lasten Erasmus+ te hoog (1 juni 2017)

Bron: Neth-ER Nieuwsbrief week 22

De administratieve lasten van Erasmus+ zijn te hoog voor onderwijsinstellingen en studenten. Dit is te lezen in een position paper van de Coimbragroep. De groep heeft zes aanbevelingen voor het verbeteren van het Erasmus+ programma.

Administratieve lasten Erasmus+

De administratieve lasten van Erasmus+ drukken zwaar op onderwijsinstellingen, zo stelt de Coimbragroep in een *position paper* <http://coimbra-group.eu/uploads/2017/COIMBRA%20GROUP%20POSITION%20PAPER%20ON%20ERASMUS+%2024%20May.pdf> over het programma. Onderwijsinstellingen hebben te maken met complexe documentatie en uitgebreide rapportages waardoor de administratieve lasten zijn toegenomen voor de subsidieontvangers.

Aanbevelingen van de Coimbragroep

De Coimbragroep heeft een aantal aanbevelingen gedaan voor Erasmus+. De groep pleit voor een terugkeer naar een meer centrale implementatie van Erasmus+. Dit moet bijdragen aan meer relevantie en impact op Europees niveau en gelijke kansen op basis van competitie. Ook zouden de intensieve korte programma's die voor 2014 mogelijk waren, moeten worden hersteld. Deze programma's werden onder andere gebruikt voor kortdurende uitwisselingen, ontwikkeling van nieuwe curricula en programma's en voor het verbinden van onderwijs en onderzoek. Daarnaast zouden onderwijsinstellingen uit partnerlanden ook het handvest van Erasmus+ moeten kunnen aanvragen, nu wordt hun kwaliteitskader in bilaterale overeenkomsten geregeld.

Mid-term evaluatie Erasmus+

De Europese Commissie is momenteel bezig met de mid-term evaluatie van Erasmus+. De publieke consultatie <http://www.surveygizmo.eu/s3/90027560/2e966dd3b731> staat nog open tot 31 mei 2017. Neth-ER heeft ook onlangs een position paper gepresenteerd voor de mid-term evaluatie met aanbevelingen vanuit het Nederlandse kennisveld. De uitkomsten van deze evaluatie zullen meegenomen worden bij het opstellen van het programma dat Erasmus+ zal opvolgen in 2021.

Over de Coimbragroep

De Coimbragroep is een Europees universiteitennetwerk met als doel om de samenwerking tussen hoger onderwijs en onderzoek te stimuleren. Het netwerk bestaat uit 38 Europese onderzoeksuniversiteiten. Nederlandse leden zijn de Universiteit Leiden en de Rijksuniversiteit Groningen.

Meer informatie

Publicatie Coimbragroep <http://coimbra-group.eu/uploads/2017/COIMBRA%20GROUP%20POSITION%20PAPER%20ON%20ERASMUS+%2024%20May.pdf> : *Coimbra group position paper on Erasmus+*

Wat gaat de EIC High Level Group doen? (1 juni 2017)

Bron: Neth-ER Nieuwsbrief week 22

De EIC High Level Group gaat de Europese Commissie adviseren over hoe deze markt creërende innovatie kan identificeren en welke rol de European Innovation Council (EIC) moet gaan spelen in het nieuwe Kaderprogramma. Dit staat in een intentieverklaring van de expertgroep.

Advies over innovatie

De EIC High Level Group <https://www.neth-er.eu/nl/nieuws/Leden-EIC-expertgroep-bekend> gaat de Europese Commissie adviseren over hoe markt-creërende innovatie kan worden geïdentificeerd, hoe de juiste financieringsinstrumenten - zoals beurzen - kunnen worden ontwikkeld en hoe obstakels die innovatie in de weg staan kunnen worden weggenomen. Dat staat in de intentieverklaring van de expertgroep https://ec.europa.eu/research/eic/pdf/statement_of_intent_052017.pdf#view=fit&pagemode=none. De expertgroep is opgericht om de Europese Commissie te adviseren over de ontwikkeling van de *European Innovation Council (EIC)*.

Over de EIC

De EIC wordt ontwikkeld door de Europese Commissie om de capaciteit van Europa voor het genereren en opschalen van baanbrekende innovaties te verbeteren. Dit moet ervoor zorgen dat Europa's achterstand in innovatie wordt ingehaald en een sterkere concurrentiepositie in de wereldeconomie wordt geworven. De *EIC High Level Group* adviseert de Europese Commissie over de rol van de EIC in het nieuwe Kaderprogramma en eventuele hervormingen in de laatste werkprogramma's van Horizon 2020. Ter

voorbereiding op de EIC in KP9 zal er in de periode 2018-2020 een pilot plaatsvinden binnen Horizon 2020 waarin een aantal instrumenten uit het kaderprogramma - enigszins aangepast - gebruikt worden om het functioneren van de EIC te testen. Het gaat om het SME Instrument, *Fast Track to Innovation*-programma, FET Open-programma en innovatieprijzen.

Meer informatie:

Publicatie EIC High Level Group https://ec.europa.eu/research/eic/pdf/statement_of_intent_052017.pdf#view=fit&pagemode=none : *How can Europe lead the next wave of innovation? The role of the European Innovation Council*

No good outcome for science from Brexit (23 May 2017)

Source: *Science|Business*

As the opening of Brexit negotiations is authorised by the EU Council, the UK's leading research universities call for science to be a priority. The Russell group of the UK's leading research universities has warned there will be no winners from a Brexit settlement that introduces new barriers restricting international research collaboration.

Highlighting the value of collaborations between Russell group universities and their partners in Europe, Tim Bradshaw, the group's director called on EU and UK negotiators to make science and research a priority during Brexit talks, as the EU Council authorised the opening of the negotiations. A good outcome for science will not happen by accident, Bradshaw said, pledging the Russell group will work with all sides to secure a positive outcome.

"Working together, Russell group universities and European partners have made huge breakthroughs in medicine, engineering and any number of other fields. Joint working will continue after Brexit, but there would be no winners from restrictive new barriers to collaboration," Bradshaw said. That would be bad for the UK and Europe.

"We want to maintain the closest possible relationship with colleagues across the EU, and research must be a priority during talks," said Bradshaw. That should start with confirmation of the rights of colleagues and students from other EU Member States.

There are 86,000 citizens of EU27 member states working and studying at Russell group universities. *"We value our EU colleagues very highly and need urgent assurances that, after Brexit, they will retain the same rights to stay and work in the UK that they have now."*

But said Bradshaw, a good outcome for science will not happen by accident. *"Securing a strong deal for the UK and the EU will take hard work and we will engage constructively with all sides to ensure we get an agreement that delivers on research. Nearly half of all UK academic articles result from international collaboration and EU member states are some of our biggest partners."*

Einstein | Genmodificatie, ja of nee? (22 mei 2017)🔗

Bron: *Financieele dagblad 22 mei 2017*

Een hond met spieren als Schwarzenegger, een champignon die niet snel bruin wordt en een geit met meer vlees aan de botten. Het kan allemaal met de nieuwe gentechnologie CRISPR-Cas.

Is deze techniek wenselijk? Ja, stellen wetenschappers, die aangeven dat met deze techniek planten minder bestrijdingsmiddelen nodig hebben. Nee, stellen activisten vandaag in de zesde wereldwijde 'Mars tegen Monsanto'. Zij vrezen dat biotechbedrijven als Monsanto dit soort technieken zullen misbruiken.

Dat de nieuwe techniek ver gaat is duidelijk: onderzoekers knippen in dit geval nauwkeurig DNA-strengen open en vervangen een beschadigd door een sterker deel. Volgens onderzoekers werkt dit veel preciezer en beter controleerbaar dan de 'oude' genetische manipulatie. Daarnaast kan de techniek erfelijke ziektes oplossen. *'Dit kan op korte termijn het meest veilige medicijn worden om een deel van de genetische ziektes permanent te genezen'*, zegt onderzoeker **John van der Oost van de Wageningen Universiteit**.

De vraag is nu dus: gaat Europa de techniek toestaan? Dat hangt af van de overtuigingskracht van wetenschappers en activisten.

National R& D and innovation policy news

Nederland keert terug in top 5 meest concurrerende landen (1 juni 2017)

Bron: *Financieele dagblad 1 juni 2017*

Na een afwezigheid van vijftien jaar is Nederland terug in de top 5 van meest concurrerende landen ter wereld van de Zwitserse businessschool IMD. Nederland is in de wereldranglijst met drie posities gestegen, van plaats 8 naar plaats 5.

De stijging is te danken aan de sterke economische prestaties en de verbetering van de overheidsefficiëntie, stelt IMD-econoom José Caballero in een toelichting op het woensdagavond gepresenteerde 'World Competitiveness Yearbook', een studie die sinds 1989 jaarlijks verschijnt.

'Kijkend naar de binnenlandse bedrijvigheid, de gerichtheid op het verhogen van de productiviteit en vooral naar de in- en uitgaande investeringen, is duidelijk dat Nederland er prima bij ligt', aldus Caballero. Daarnaast roemt hij de Nederlandse maatschappelijke flexibiliteit. Dankzij het goede onderwijs en de vaardigheden van de beroepsbevolking zijn Nederlanders uitstekend bij machte zich aan te passen aan veranderende omstandigheden. *'Als geen ander is Nederland in staat ideeën van buiten te incorporeren.'*

Op de ranglijst van het IMD wisselde Nederland tussen 2003 en 2016 stuivertje met andere landen tussen plaats tien en vijftien. Voor die tijd was Nederland nog een vaste waarde in de top 5. Onder invloed van politieke instabiliteit — mede als gevolg van de moorden op Pim Fortuyn en Theo van Gogh — duikelde Nederland stevig. Dat is dit jaar goedgemaakt.

Op een andere toonaangevende lijst, die van het [World Economic Forum](#), staat Nederland overigens op plaats vier, achter Zwitserland, Singapore en de Verenigde Staten.

Efficiëntere overheid

Voor hun ranglijst analyseren de onderzoekers van IMD 260 criteria, in vier categorieën. Voor Nederland is in **twee van die categorieën sprake van verbetering: bij efficiëntie in het bedrijfsleven** en **bij efficiëntie van de overheid**. Bij de categorie economische prestatie is Nederland stabiel op een hoog niveau, maar bij infrastructuur zijn we een plaats gezakt, zij het dat er op dit onderdeel nog altijd maar zeven landen in de wereld hoger scoren.

Langs de meetlat *'efficiëntie van de overheid'* heeft Nederland in het afgelopen jaar goede stappen gezet, met name waar het gaat om de doelmatigheid van regulering en van het juridische raamwerk. Op het gebied van de belastingheffing laat Nederland echter steken vallen, aldus Caballero. Daarbij gaat het vooral om belastingen die werknemers en consumenten betreffen. De bedrijfsbelastingen zijn volgens hem redelijk effectief.

Werknemersbescherming

Andere terreinen waar Nederland nog wat te winnen heeft, liggen op het gebied van duurzame energie en de toegang tot financiering voor mkb-bedrijven. Verder dient volgens de businessschool uit Lausanne de arbeidsmarktregulering gemoderniseerd te worden, vooral als het gaat om wetgeving op het gebied van werknemersbescherming. *'Als geen ander is Nederland in staat ideeën van buiten te incorporeren.'*

Behalve de data die in het geval van Nederland door werkgeversorganisatie VNO-NCW worden aangeleverd, neemt IMD ook de uitkomsten van een enquête onder 6250 bedrijfsbestuurders mee. **Uit die peiling komt voor Nederland in het bijzonder de waardering voor de betrouwbare infrastructuur en het hoge onderwijsniveau naar voren.** Ook de open en positieve houding van mensen, de kwaliteit van werknemers, de stabiliteit van het bestuur en de voorspelbaarheid van het beleid worden geroemd.

Reacties werkgevers

In een reactie op het rapport stellen MKB-Nederland en VNO-NCW blij te zijn met de stijging op de ranglijst van IMD. Maar de werkgeversorganisaties benadrukken daarbij wel dat er vooral op het gebied van belastingen heel wat moet gebeuren.

'Het volgende kabinet moet aan de bak om werk voor iedereen lonender te maken', stellen de organisaties. *'Ook moet de winstbelasting gelijke tred houden met die van andere landen – denk aan de plannen voor belastingverlaging in de VS en het Verenigd Koninkrijk - en verder moeten we af van de dividendbelasting. Beide zijn van belang voor onze open, concurrerende economie en voor een uitnodigend vestigings- en ondernemingsklimaat.'*

Digitaal

Voor het eerst heeft IMD dit jaar ook een ranglijst gepubliceerd **voor de digitale concurrentiekracht van landen**. Op die lijst staat **Nederland zesde**, achter Singapore, Zweden, de VS, Finland en Denemarken.

Behalve naar technologische ontwikkeling en wetenschappelijke infrastructuur kijkt de instelling hier vooral naar zaken die iets zeggen over de adoptie van digitale mogelijkheden door overheden en het bedrijfsleven. *'Ook hier valt Nederland weer in positieve zin op'*, aldus Caballero. *'Slechts bij het afdwingen van contracten en bij participatie van vrouwen in wetenschappelijk onderzoek, valt nog flink wat te winnen.'*

MKB-Nederland en VNO-NCW benadrukken hierbij dat de uitkomsten van het onderzoek aantonen dat er de komende periode moet worden geïnvesteerd in de infrastructuur en in technologiegericht onderwijs. 'Want hoewel Nederland goed scoort op onderwijs, is het relatief lage aantal bètastudenten een punt van zorg.'

Europese Commissie: Nederland moet meer investeren in R&D (1 juni 2017)

Bron: AWTI e-mail alert 1 juni 2017

Nederland moet meer gebruik maken van fiscaal beleid om de binnenlandse vraag aan te jagen, inclusief investeringen in onderzoek en ontwikkeling. De overheidsinvesteringen zijn, ondanks de aantrekkende economie, de laatste jaren gestagneerd en dat moet veranderen. Dit stelt de Europese Commissie (EC) in haar landenspecifieke aanbevelingen voor innovatie in het kader van het Europees Semester. De Commissie doet ook aanbevelingen voor de woningmarkt en hypotheekschulden.

Nederland moet meer investeren in onderzoek en innovatie. Dat adviseert de Europese Commissie aan de Europese Raad. De overheidsinvesteringen zijn ondanks de aantrekkende economie de laatste jaren gestagneerd en dat moet veranderen.

In februari werd een landenrapportage gepresenteerd waarin de Commissie concludeerde dat Nederland nog te weinig publieke investeringen in onderzoek en innovatie pleegt. "De publieke en particuliere uitgaven aan onderzoek en ontwikkeling blijven laag in vergelijking met vergelijkbare landen." Nederland is volgens de Commissie dus een buitenbeentje.

In het kader van het zogeheten Europees semester – een jaarlijkse cyclus waarin de Commissie adviezen voor het economisch- en begrotingsbeleid van de lidstaten voorstelt aan de Europese Raad van de Europese – worden er nu aanbevelingen gedaan om de investeringen in Nederland in onderzoek en innovatie te verbeteren.

Zo stelt de Commissie dat Nederland fiscaal beleid moet maken op basis waarvan het mogelijk is om extra investeringen te doen in onderzoek en innovatie. De Raad van Ministers van Financiën bespreekt de landenverslagen en de land-specifieke aanbevelingen in juni. De Europese Raad besluit in juli over de uiteindelijke aanbevelingen aan de lidstaten, die zich moeten vertalen in nationale begrotings- en hervormingsplannen.

De aanbevelingen voor de EU-lidstaten veranderen elk jaar en weerspiegelen de geboekte vooruitgang en het veranderende economisch milieu. Vorig jaar constateerde de Europese Commissie ook al dat de investeringen in onderzoek en innovatie in Nederland achterop dreigen te raken.

Nieuwsbericht EC: http://europa.eu/rapid/press-release_IP-17-1311_en.htm

Aanbevelingen Nederland (pdf): https://ec.europa.eu/info/sites/info/files/2017-european-semester-country-specific-recommendations-commission-recommendations_-_netherlands.pdf

Leiden Ranking: Delft, Utrecht of Leiden op nummer één? (1 juni 2017)

Bron: AWTI e-mail alert 1 juni 2017

Universiteiten als Princeton, Stanford, MIT en Harvard vormen de echte wereldtop in de Leiden Ranking 2017 van het CWTS Centre for Science and Technology Studies. Binnen Nederland is de top wat minder makkelijk te benoemen. Kijk je alleen naar de 1% meest geciteerde wetenschappelijke artikelen van de wereld, dan staat de TU Delft bovenaan. Kijk je naar de 10% meest geciteerde artikelen, dan is dat Utrecht. Kijk je naar de 50% meest geciteerde wetenschappelijke artikelen, dan is het Leiden.

Drie ranglijsten op grond van impact van publicaties

Universiteit	Beste 1%	Beste 10%	Beste 50%
TU Delft	1	3	10
TU Eindhoven	2-6	9-10	11
Wageningen	2-6	5	7
UvA	2-6	2	4
Vrije Universiteit	2-6	6-8	5
Twente	2-6	12	12
Utrecht	7-9	1	3
Radboud Nijmegen	7-9	6-8	6
Groningen	7-9	11	8
Leiden	10-11	6-8	1
Erasmus Rotterdam	10-11	4	2
Maastricht	12	9-10	9
Tilburg	13	13	13

Meer informatie

Nieuwsbericht HOP / Observant: <http://www.observantonline.nl/Home/Artikelen/articleType/ArticleView/articleId/12344/Zeg-het-maar-Delft-Utrecht-of-Leiden-op-nummer-eeen>

Nieuwsbericht CWTS: <http://www.leidenranking.com/>

CWTS Leiden Ranking 2017: <http://www.leidenranking.com/ranking/2017/list>

Nederlands bedrijfsleven geeft 7,7 miljard euro uit aan R&D (1 juni 2017)

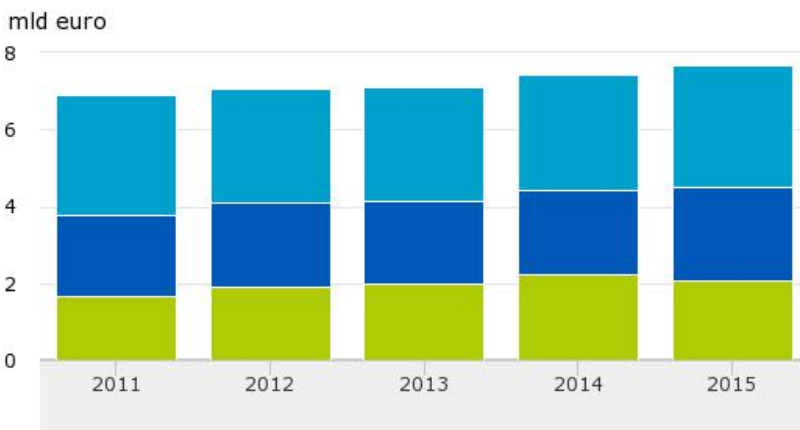
Bron: AWTI e-mail alert 1 juni 2017

Het Nederlandse bedrijfsleven heeft in 2015 bijna 7,7 miljard euro gespendeerd aan onderzoek & ontwikkeling (R&D), iets meer dan het jaar ervoor. De tien bedrijven met de grootste uitgaven namen samen ruim een kwart van dat bedrag voor hun rekening. Dat meldt het CBS op basis van nieuwe, definitieve cijfers uit de r&d-enquête. Technisch Weekblad meldde een maand geleden dat Philips nog steeds de grootste Nederlandse investeerder in r&d is.

Nederland telde in 2015 ongeveer 20 duizend bedrijven die uitgaven hadden voor R&D. Daaraan gaven zij in 2015 7,7 miljard euro uit. Meer dan de helft (59 procent) van dit bedrag is uitgegeven door bedrijven met minimaal 250 werkzame personen.

Tussen 2011 en 2015 kwam jaarlijks meer dan de helft van alle uitgaven aan R&D-activiteiten van die grote bedrijven. Dat de tien grootste bedrijven ongeveer een kwart van alle R&D-uitgaven doen, is al enkele jaren zichtbaar. Het gaat dan bijna uitsluitend om bedrijven in de industrie. R&D-uitgaven bij bedrijven waren in 2015 voornamelijk gericht op toegepast onderzoek en experimentele ontwikkeling (90 procent), meldde het CBS al eerder.

R&D-uitgaven van bedrijven

- Top 10 grootste bedrijven
- Grote bedrijven (exclusief top 10)
- Midden- en kleinbedrijf

In 2015 werd zo'n 56 procent van alle R&D-uitgaven in Nederland door het bedrijfsleven opgebracht. Met de uitgaven van publieke instellingen en het hoger onderwijs (6 miljard euro) ging in Nederland 13,7 miljard euro naar R&D. Dat is goed voor iets meer dan 2 procent van het bruto binnenlands product (bbp).

Nieuwsbericht CBS: <https://www.cbs.nl/nl-nl/nieuws/2017/21/bedrijven-geven-7-7-miljard-euro-uit-aan-r-d>

Nieuwsbericht Technisch Weekblad: <https://www.technischweekblad.nl/nieuws/philips-terug-aan-kop-in-r-d-top-30/item10339>

R&d Top 30 Technisch Weekblad (pdf): https://www.technischweekblad.nl/upload/documents/tinymce/Poster_RD_kijk.pdf

Wageningse onderzoekers moeten verkooptijgers worden (30 mei 2017)

Bron: Financiële Dagblad 30 mei 2017

In vijftien jaar tijd zijn meer dan 1300 banen verdwenen bij Wageningse onderzoeksinstituten. Nu, na jarenlange bezuinigingen, moet de knop om. Onderzoekers moeten commerciëler gaan denken en meer met bedrijven samenwerken. Maar welk bedrijf betaalt voor onderzoek naar natuur en milieu?

Ernst van den Ende geeft het maar meteen toe. De directeur van onderzoeksinstituut Wageningen Plant Research is een echte Wageninger. Na zijn promotie in 'plant pathologie' werkte hij jarenlang tussen de bollenvelden in Lisse. Tijdens de hoogtijdagen van het Wageningse Praktijkcentrum Plant & Onderzoek in 1995 was hij een van de 145 bloembollenexperts. Nu, ruim twintig jaar later, zijn er nog 8 onderzoekers over.

Het onderzoek naar bloembollen — een van de belangrijkste exportproducten van Nederland — staat symbool voor de kaalslag die de afgelopen vijftien jaar in het Wageningse praktijkonderzoek heeft plaatsgevonden. De overheid, een cruciale klant en financier, geeft minder opdrachten en moest na de recessie flink bezuinigen. Ook op innovatie.

Kaalslag

In de afgelopen vijftien jaar is het personeelsbestand van de negen onderzoeksinstituten in Wageningen met bijna 40% geslonken: van 3733 naar 2379 medewerkers. Het onderzoek naar voeding, duurzaamheid en milieu uit de 'Food Valley' mag dan overall ter wereld worden geroemd, er zijn 1350 banen verdwenen.

Wageningen Research

De voorloper van Wageningen Research, de Dienst Landbouwkundig Onderzoek, is al in 1877 door de overheid opgericht. Daarna zijn er steeds meer instituten en proefstations bijgekomen waar gewassen konden worden getest, van Wageningen Plant Research tot Food & Biobased Research.

Sinds 1998 maken de negen instituten die dit heeft opgeleverd onderdeel uit van Wageningen Research & University (WUR). Vorig jaar behaalden de 2389 medewerkers een gezamenlijke omzet van €313,6 mln. In 2012 was dit nog €343,4 mln.

Een belangrijke inkomstenbron voor de instituten zijn de zogenoemde '*wettelijke taken*'. Zo moet het instituut Rikilt 24 uur per dag klaar staan om voedsel fraude op te sporen. Onderzoekers kwamen bijvoorbeeld in actie toen paardenvlees als rundvlees werd verkocht. De instituten krijgen jaarlijks ongeveer €44 mln van de overheid om de wettelijke taken uit te voeren.

Een andere belangrijke financier is het ministerie van Economische Zaken (EZ). Sinds de introductie van het topsectorenbeleid is de bijdrage van EZ fors gedaald: van €50,9 mln in 2012 naar €28,8 mln in 2017. Het onderzoek dat in de topsectoren plaatsvindt is onvoldoende om de bezuiniging te compenseren. Dit geldt ook voor de private opdrachten. De omzet uit contractonderzoek voor bedrijven steeg van €44,7 mln in 2012 naar €47 mln in 2016.

Het instituut van Van den Ende, waar ze alles afweten van aardappels, planten en tomaten, heeft de hardste klappen gekregen. Sinds 2001 is de groep onderzoekers die gespecialiseerd is in het vertalen van ideeën naar concrete toepassingen in de praktijk gehalveerd. Er zijn nu nog ongeveer 400 onderzoekers over.

Maar niet getreurd. Want de tuinbouw, de belangrijkste klant van Plant Research, is sinds 2011 ook een '*topsector*'. Concreet betekent dit dat de overheid meebetaalt aan onderzoeksprojecten waarin bedrijven en onderzoekers samenwerken. In 2016 ging het om €13,5 mln, blijkt uit navraag bij de topsector. Tuinbouwbedrijven, die vorig jaar voor €22 mrd aan producten verkochten, voegden daar €10,7 mln cashgeld aan toe.

Geen geld voor de kas die energie opwekt

'De bijdrage van de overheid en het bedrijfsleven valt in het niet bij het economisch en maatschappelijk belang van de tuinbouw en de veredelingssector', zegt Van den Ende, die in de topsector de onderzoekers vertegenwoordigt. Het onderzoek in de topsector is bovendien vooral gericht op de korte termijn. De productschappen, waarin telers gezamenlijk onderzoek deden, bestaan sinds 2015 niet meer.

'Natuurlijk sla ik met mijn vuist op tafel', zegt Van den Ende ferm. *'Maar het lukt me niet om bedrijven en overheden te overtuigen. Iedereen zegt dat de tuinbouw fantastisch is, maar we zien het niet terug in de steun voor ons onderzoek. Innovaties die tot een doorbraak kunnen leiden, zoals een kas die energie opwekt, krijgen we moeilijk voor elkaar. We hebben ook geen geld meer voor vrij onderzoek naar onderwerpen die over vijf tot tien jaar gaan spelen. Dat is funest voor de sector.'*

Driehonderd meter verder op de Wageningen Campus hebben de 350 onderzoekers van Wageningen Environmental Research, het oude Alterra, net te horen gekregen dat er vanwege financiële problemen niet 60 maar 100 banen worden geschrapt. De onderzoeksgroep natuur en samenleving, waar 20 mensen werken, wordt opgeheven. De teams die gespecialiseerd zijn in biodiversiteit, klimaatverandering, water en voeding worden kleiner.

'De overheid vindt groen minder interessant', zegt programmacoördinator Charon Zondervan. *'En er zijn weinig bedrijven die evident belang hebben bij onderzoek naar natuur, milieu en klimaat.'*

Terwijl de Wageningse bestuurders in Den Haag lobbyen voor meer geld, drukte een evaluatiecommissie onder leiding van Océ-topman Anton Schaaf de instituten eerder dit jaar op het hart om de bezuinigingen niet 'lijdzzaam' te ondergaan. Onderzoekers moeten op zoek naar nieuwe manieren om geld te verdienen, meer opdrachten uit de markt halen, commerciëler denken en werk maken van het creëren van nieuwe bedrijven.

Hoe wordt de kennis uit Wageningen toegepast in de praktijk?

1. Groen bedrijventerrein

Environmental Research weet alles van de bodem en duurzaamheid. Onderzoekers helpen Heineken bijvoorbeeld met het vergroenen van het bedrijventerrein op en rondom de bierbrouwerij in Zoeterwoude. Door een lunchwandeling te maken in een groene omgeving, zitten medewerkers beter in hun vel, zo is de gedachte.

2. Koffie in Colombia

Zijn de koffiebonen die voedingsmiddelenconcern Nestlé uit Colombia haalt over tien of twintig jaar nog steeds van een goede kwaliteit? Doordat het vaker en meer regent hoog in de bergen, spoelt de bodem waar de koffiebonen in groeien steeds vaker weg. Wageningse onderzoekers geven boeren advies om dit te voorkomen.

3. Extra vierge olijfolie

Is de olijfolie in de supermarkt wel echt extra vierge? Onderzoeksinstituut Rikilt, een specialist op het gebied van voedselveiligheid, heeft een infraroodscanner ontwikkeld waarmee inspecteurs de olijfolie ter plekke kunnen controleren. Zo weten ze welke olijfolies ze mee moeten nemen naar het laboratorium voor nader onderzoek.

4. Insecten bestrijden met lokstof

De Wageningse spin-off Pherobank ontwikkelt insecten- en plantengeurstoffen. Het bedrijf maakt bijvoorbeeld een apparaatje met biologisch afbreekbare lokstoffen die insecten bestrijden.

5. Maersk kan kiwi's beter koelen

Onderzoekers van Food & Biobased Research hebben een methode ontwikkeld om energie te besparen bij het koelen van zeecontainers, die bijvoorbeeld worden gebruikt om kiwi's of tomaten te vervoeren. De Deense zeevervoerder Maersk heeft de technologie overgenomen en bespaart bij het transport nu 65% energie.

Pitchen voor investeerders

De boodschap van Schaaf is overgekomen, zegt Zondervan. Environmental Research organiseert deze zomer bijvoorbeeld voor het eerst een 'Dragons' Den, waarbij onderzoekers 'marktrijpe' ideeën kunnen pitchen voor een groep investeerders.

Ook Van den Ende zit tegenwoordig met investeerders om tafel om te praten over potentiële start-ups. Daarnaast werkt het instituut samen met nieuwe spelers in de plantenwereld, zoals IBM. Het technologieconcern ontwikkelt samen met onderzoekers van Plant Research de 'Watson Potato', een computerprogramma waarmee enorme hoeveelheden data over aardappels aan elkaar worden gekoppeld. Onderzoekers kunnen daardoor bijvoorbeeld razendsnel genen selecteren die nodig zijn om een aardappel te kruisen die bestand is tegen droogte.

Bouwbedrijven zijn de nieuwe groeimarkt

Slappe grond blijkt voor Environmental Research een gat in de markt. 'Bouwbedrijf Heijmans is bijna failliet gegaan doordat ze in Friesland een aquaduct hebben gebouwd op slappe grond', legt Zondervan uit. 'Daardoor zijn de palen weggezakt. Dat kost miljoenen. Maar wij kunnen al voor €10.000 in kaart brengen hoe de bodem de komende vijf tot tien jaar op specifieke locaties verandert.' De eerste opdrachten in de bouwsector zijn al binnen, zegt de coördinator trots.

Zondervan benadrukt dat de instituten in Wageningen 'absoluut niet zielig' zijn. 'Dat er banen verdwijnen is vervelend, maar hoort bij de wereld waarin we opereren. Ik zou ook niet bij een instituut willen werken dat voor 100% afhankelijk is van de overheid. Dat maakt lui.'

Ook als de lobby voor meer geld in Den Haag slaagt, moet de mentaliteit van de Wageningse onderzoekers veranderen, zegt Zondervan. 'Extra geld is nodig, maar we moeten zelf ook beter begrijpen wat onze klanten willen. Wie zit er op onze kennis te wachten? Dat is pionieren.'

Meer commercie? Nee, liever niet (30 mei 2017)

Bron: Financiële Dagblad 30 mei 2017

Als het aan de overheid ligt, gaan onderzoeksinstituten meer commerciële opdrachten uitvoeren voor bedrijven. Voor het voedselveiligheidslab Rikilt van de universiteit van Wageningen is dat geen optie.

Directeur Robert van Gorcom van het Rijks- Kwaliteitsinstituut voor Land- en Tuinbouwproducten (Rikilt) is er stellig over. Terwijl de Nederlandse overheid onderzoeksinstituten meer commerciële opdrachten voor bedrijven wil laten uitvoeren, ziet hij daar niet de toekomst voor het Rikilt. Bedrijven staan volgens hem niet in de rij om opdrachten bij het aan de universiteit van Wageningen gelieerde voedselveiligheidslaboratorium neer te leggen. Het instituut heeft immers een wettelijke meldingsplicht voor incidenten met voedselveiligheid.

De tweehonderd medewerkers doen onderzoek naar voedselveiligheid en voedsel fraude. Als er dioxine wordt aangetroffen in melk, of als er paardenvlees is verkocht voor rundvlees, doet de overheid stevast een beroep op hun expertise. 'We doen publiek werk met publieke middelen voor een publiek doel', vat Van Gorcom de taak van het Rikilt samen.

Het instituut (jaaromzet €23 mln) krijgt 90% van zijn opdrachten van ministeries, de Europese Unie en buitenlandse overheden. De grootste opdrachtgever is de Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit (NVWA), een agentschap van het ministerie van Economische Zaken. Van Gorcom ziet dan ook veel in een fusie met die instelling, die in hetzelfde gebouw op de campus van Wageningen een eigen laboratorium van 125 medewerkers exploiteert.

Sinds 2008 wordt er al gepraat over een samengaan van beide voedsellabs. Studie na studie toont de voordelen van een hechte band tussen twee veelal overlappende instituten. Toch is er na al die jaren nog steeds geen sprake van een bundeling. De betrokken ministeries hebben tegen de bestuurders gezegd: 'ga het traject in', maar het stagneert nog steeds. Van Gorcom: 'De mensen in beide organisaties zitten al acht jaar in onzekerheid. Er zijn reorganisaties geweest bij NVWA. Het blijft maar aan de horizon hangen. De onderlinge samenwerking wordt er niet beter op.'

De bezwaren zijn vooral politiek van aard. 'Er bestaat wellicht vrees dat het beschermen van de volksgezondheid straks niet meer wordt gedaan door een overheidsinstelling', zegt Van Gorcom. 'Terwijl wij nu al heel veel werk doen voor de NVWA. Het heeft al de helft van de opdrachten uitgeplaatst bij ons. Ik kan me niet voorstellen dat in één gebouw twee aparte organisaties voor dezelfde dienst blijven werken. Dat gaat op den duur niet goed.'

Ziet hij de fusie nog gebeuren? 'Ik was bij het eerste gesprek in 2008. Sindsdien ben ik er al mee bezig. Ik ben nu zestig jaar, maar ik wil de fusie nog wel voor mijn pensioen meemaken.'

INNOVATIE- EN KENNISDAG NATUUR/NATUURLIJK KAPITAAL (24 mei 2017)

Bron: E-mail EZ Uitnodiging Innovatie- en Kennisdag Natuur/Natuurlijk Kapitaal

Datum:	Donderdag 15 juni 2017
Tijd:	09.30 – 18.00 uur
Plaats:	Kasteel Groeneveld, Groeneveld 2, Baarn
Organisator:	Ministerie EZ, DG Agro & Natuur, in samenwerking met Wageningen Research

De Innovatie- en Kennisdag Natuur/Natuurlijk Kapitaal heeft als doel om met elkaar scherp te krijgen of en hoe we met innovatie en kennis een wezenlijke bijdrage kunnen leveren aan de opgaven rond Natuur/Natuurlijk Kapitaal. Kennis en innovatie worden in dit kader breed opgevat. Het gaat om het ontwikkelen en delen van nieuwe kennis en stimuleren van innovatie tot en met het benutten van deze kennis in onderwijs en de concrete toepassing in de praktijk. Deze dag is bedoeld voor mensen uit bedrijf, beleid, onderzoek en onderwijs.

Programma op hoofdlijnen

9.30 uur Ontvangst

10.00-12.20 uur Voordrachten

- Zegeningen, hardnekkigheden en uitdagingen van het natuurbeleid - Keimpe Wieringa - PBL
- Hoe verhoudt de provincie zich tot de nieuwe maatschappelijke dynamiek? Interview met Menko Wiersema en José Lemmen – Provincie Zuid Holland
- Natuur, kwetsbaar of veerkrachtig? - Willem Ferwerda – Commonland
- Reflectie vanuit het beleid - Lejo van der Heiden – Ministerie van EZ

12.20-13.15 uur Lunch

13.15-14.35 uur Ronde 1 Ontwikkelingsessies

15.00-16.20 uur Ronde 2 Ontwikkelingsessies

16.30–18.00 uur Informele terugkoppeling en borrel

Het volledige programma kunt u hier <http://innovatieagroennatuur.m5.mailplus.nl/nct4374105/CZr5nQ3eyyPwJgY> nalezen.

Meld u nu aan via het aanmeldformulier <http://innovatieagroennatuur.m5.mailplus.nl/nct4374106/CZr5nQ3eyyPwJgY> en kies welke ontwikkelingsessies <http://innovatieagroennatuur.m5.mailplus.nl/nct4374107/CZr5nQ3eyyPwJgY> u wilt volgen.

Aanmelden kan tot en met woensdag 7 juni 2017. Deelname is kosteloos.

Wees snel want vol=vol.

Voor vragen of verdere informatie kunt u mailen naar Marianne Nieuwenhuijsen m.nieuwenhuijsen@minez.nl

Michel Berkelmans
Directeur Agro- en Natuurkennis
DG Agro & Natuur
Ministerie EZ

Rabobank komt met een nieuw Food & Agri innovatiefonds (22 mei 2017)

Bron: Website Rabobank

Het Rabo F&A Innovatiefonds is een risicokapitaal investeringsplatform, onderdeel van Rabo Private Equity, waarmee in bedrijven in de seed- of start-upfase wordt geïnvesteerd. Onze focus ligt op innovatieve bedrijven over de gehele food & agri (F&A)-keten met een geografische focus op West-Europa en Noord-Amerika.

Het fonds investeert tot €1,5 miljoen per ronde en €3 miljoen in totaal per bedrijf.

Als proactieve investeerders hebben we als doel een ondersteunende rol te spelen om waarde te creëren via de kracht van ons netwerk en de kennis van Rabobank van de F&A-sector.

De geschiedenis van Rabobank in food & agri

Rabobank is circa 120 jaar geleden opgericht als een coöperatieve agribank in Nederland. Rabobank is uniek gepositioneerd in de F&A-sector met activiteiten over de hele voedselketen – van het financieren van kleinschalige boeren tot het financieren van wereldwijde voedselmerken.

Lees meer over onze geschiedenis: <https://www.rabobank.com/nl/about-rabobank/profile/history/index.html>

Uitdagingen in F&A

Rabo erkent en begrijpt de wereldwijde uitdagingen op het gebied van voedselzekerheid. Gegeven de demografische, klimatologische en milieukundige uitdagingen moeten we in de toekomst meer produceren met minder, zonder daarbij de aarde uit het oog te verliezen.

Banking for Food-principes

De positie van Rabobank als financier in het F&A-domein heeft ertoe geleid dat we een rol willen spelen in de uitdagingen rondom voedselzekerheid. Daarom heeft Rabobank een visie ontwikkeld onder de naam 'Banking for Food' met daarin 4 belangrijke principes.

Banking for Food visie: <https://www.rabobank.com/nl/about-rabobank/food-agribusiness/what-we-do-banking-for-food/index.html>

Innovatie in de F&A-ketens

Rabobank ziet in dat innovatie in de F&A-waardeketen een belangrijke bijdrage kan leveren aan de Banking for Food-principes. De bank is daarom erg trots om geld te committeren aan een innovatief fonds dat investeringen maakt in de voedselketen. Hiermee laten we als Rabobank zien dat we investeren daar waar we in geloven.

Global innovation news

'Ik ben bezorgd over de impact van innovatie' (22 mei 2017)

Bron: *Financieele dagblad* 22 mei 2017

Harvard-professor Sheila Jasanoff wil een groter en diepgravender internationaal debat over de ethische, juridische en politieke aspecten van innovatie en disruptie. Maar ze vindt meer steun in Europa dan in de VS. 'Jonge wetenschappers leren hier niet meer om na te denken over de sociale gevolgen van wetenschap en techniek.'

Innovatieve bedrijven kunnen momenteel te veel hun gang gaan en allerlei bestaande structuren openbreken. Hier staat nauwelijks enig georganiseerd debat tegenover dat zorgt voor een grondige afweging van de voor- en nadelen van digitale innovatie. De macht van wetten, rechters en politici reikt vaak niet verder dan de landsgrenzen en academici ruziën onderling over wie er over ethiek mag praten. **Daarnaast neigen de samenleving en politiek naar vooruitgangsgeloof: dat is immers wat van disruptie wordt verwacht.** Maar die beeldvorming is veel te simpel. **Nieuwe technologie heeft voor- en nadelen: voor onszelf en voor anderen.** En de impact hiervan neemt met de dag toe.

Het voorgaande is kort samengevat wat Sheila Jasanoff betoogt in haar nieuwste boek *The ethics of invention*. Jasanoff is bijna twintig jaar hoogleraar aan Harvard University, na eerder twintig jaar gedoceerd te hebben aan Cornell University in de staat New York. Ze is wiskundige, advocaat en doceert op 73-jarige leeftijd nog steeds *Science and Technology Studies*.

Jasanoff schreef haar nieuwste boek met enige tegenzin. *'Het leek vooral een retrospectief te worden: er ligt geen nieuw onderzoek aan ten grondslag'*, zegt ze in haar werkkamer op de Harvard Kennedy School. *'Maar het slaat wel aan. Kennelijk is er een brede behoefte om hierover te praten.'* Jasanoff wil ook niets liever dan een breed debat voeren over de risico's van innovatie, de toenemende ongelijkheid, werkloosheid en de afbraak van sociale structuren en verworvenheden.

Tijdens het interview pelt Jasanoff de lagen af waar weerstand of onvermogen zit om kritische en ethische vragen te stellen over innovatie en disruptie. Er is volgens Jasanoff nog een lange weg te gaan. *'Maar ik ben niet pessimistisch, anders had ik niet mijn hele academische leven op allerlei barricaden gestaan.'*

Waar moet het debat over de ethische kanten van innovatie beginnen?

'We beginnen niet met een leeg blad. Politici, rechters, werkgevers en werknemers praten al decennia over het omgaan met de risico's van uitvindingen en innovaties. Maar er manifesteren zich altijd nieuwe gaten in die verantwoordelijkheid. Bij nieuwe machines waren er directe risico's: slaggers verloren vingers. Met de recente innovaties zijn die effecten meestal veel minder direct. We praten nu bijvoorbeeld over klimaatverandering: die horizon is veel breder en het effect is vele malen groter.'

Maar hoe wilt u het debat pro-actiever maken?

'Je kunt niet zeggen: ik sta hier nu en ik kan ver in de toekomst kijken. We moeten vooral de dingen die we doen beter evalueren en we moeten sneller antwoorden vinden op bepaalde onvoorziene gevolgen. Dat kan ingebouwd worden in de instituten die daar over gaan, zoals rechtspraak. Rechters herinterpreteren voortdurend regels in de context van nieuwe feiten. Maar er bestaan ook barrières tegen aanpassingen. Bijvoorbeeld dat onze juridische systemen gekoppeld zijn aan natiestaten, terwijl de problemen of vraagstukken over de grenzen heen spelen. En Amerikaanse rechters zijn bijvoorbeeld opgegroeid in een kapitalistisch systeem, dus zullen ze minder snel besluiten nemen die tegen de belangen van het bedrijfsleven ingaan.'

Ligt hier een taak voor wetenschappers en universiteiten?

'Die taak zie ik ook, zeker. Alle universiteiten moeten studenten onderrichten en leren nadenken over de bredere sociale gevolgen van wetenschap en techniek. Maar die strijd is nog lang niet gewonnen. Niet iedere wetenschapper hoeft een ethicus of een politicoloog te worden, maar jonge wetenschappers wordt nu niet geleerd hierover na te denken.'

Hebben ze dus hulp nodig van mensen zoals u?

'Het gaat niet om mij, maar ik voer nu wel gesprekken met de ingenieursopleiding van Harvard. De decanen staan open voor dit gesprek, maar universiteiten zijn net zo conservatief als rechters. De meeste van mijn collega's denken dat universiteiten een "zero sum game" zijn: als je ergens iets toevoegt aan de lesstof, moet je er ergens anders lesstof uithalen. Daarom is er veel weerstand om iets nieuws op te pakken.'

U wordt genegeerd?

'Het verhaal is gecompliceerder dan dat. Nederland heeft een inclusieve stijl, waarbij experts nauw met beleidsmakers omgaan. Er is een vrije stroom van informatie over en weer. Professoren zitten vaak in belangrijke adviesraden. Dat is hier niet het geval. Er is minder contact tussen technische wetenschappers en sociale wetenschappers.'

Maar ik sta niet tevergeefs op deuren te kloppen. Ik heb eerst twintig jaar op Cornell lesgegeven en daar was het al aardig ontwikkeld. In de jaren vijftig vonden ze al dat introspectie bij wetenschap hoorde. Science and Technological Studies (STS) is er stevig verankerd'.

'Er blijft hoogmoed over zaken waarvan onderzoekers zeggen dat ze veilig zijn, zoals genmodificatie'

Op Harvard zijn het juist de sociale wetenschappers die zeggen: "Wij doen al het reflecterende werk al. Als je de filosofie van technologie wilt begrijpen, kom dan naar de filosofie faculteit." Maar zo werkt het niet. Je moet voor reflectie tot op detailniveau het praktische werk van de technologische wetenschappen kunnen waarderen. Het is niet genoeg om Plato of Kant en oude principes op de actualiteit los te laten. In mijn boek schrijf ik over hersenen die inadequaat zijn tot ze zijn verbonden aan andere hersenen in een soort van 'singularity network'. Dergelijke ontwikkelingen gaan wat we ooit bedacht hebben te buiten. Het is veel complexer en moet dus diepgaander geanalyseerd worden.'

Heeft u al veel medestanders in Europa?

'Ik wil niet zeggen dat ik in Amerika geen mensen ken waarmee ik op een lijn zit, maar het aantal is in Europa is hoger. De kleinste Scandinavische landen en Nederland hebben hierin de oudste traditie, vooral in technologisch onderzoek. Maar de 21e eeuw wordt echt anders dan de vorige en er moeten dus veel meer mensen een diepgaand begrip ontwikkelen van wat er allemaal mis is gegaan en kan gaan.'

Moet er een wereldwijd netwerk van 'thought leaders' komen om het ethische debat over innovatie aan te zwengelen?

'Wij hebben inderdaad een verantwoordelijkheid om dat te doen. Ik praat bijvoorbeeld met vrienden in India over het opbouwen van capaciteit voor STS. Dat bestaat daar nauwelijks, ook al zijn alle voorwaarden aanwezig. In Europese landen hoor je vaak dat het moeilijk is om een nieuw PhD-programma te creëren. Onderzoeksraden bepalen wat de ministeries van onderwijs doen, die raden worden geleid door mensen die in een bepaald systeem zijn opgeleid en die blijven daar aan vasthouden.'

Zijn ongelijkheid en werkloosheid uw grootste zorgen bij de huidige innovatiegolf?

'Ik noem het een convergentierevolutie. Het is het bij elkaar houden van evoluties in de digitale, bio- en materialenwetenschappen. Die maken het mogelijk om opnieuw na te denken over de manier waarop we produceren. Over zaken die we 'natuurlijk' vonden, maar die nu door menselijk ingrijpen kunnen veranderen.'

'Nederland is inclusief. De VS niet. Er is minder contact tussen technische en sociale wetenschappers' • Sheila Jasanoff

Ik maak me zorgen om de risico's die we lopen met dergelijke en andere innovaties. Over landen die rijker zijn en die in staat zullen zijn om de zaken die ze niet willen te exporteren naar landen die armer zijn. Er blijft ook hoogmoed bestaan over zaken waarvan onderzoekers zeggen dat ze volledig veilig zijn, zoals genetische modificatie, waarbij in de periferie duidelijk effecten zullen optreden waar niemand nog over nadenkt. En ik maak me zorgen over ecosysteem-effecten waar mensen niet over nadenken. Mensen zien een ziekte en willen die om begrijpelijke redenen aanpakken, maar het menselijk genoom is zo complex, dat niemand weet waar die ziekte binnen het genoom aan verbonden is. Als je dat gen uitschakelt, is dat per saldo dan een plus of een min? Zaken zijn meestal gecompliceerd en we moeten voorzichtig zijn dat we geen oogkleppen opzetten en maar één weg voorwaarts zien.'

Bent u pessimistisch of hoopvol?

'Een boek is maar een steentje dat in een grote oceaan wordt gegooid, maar ik ben geen pessimist. Ik straal misschien uit dat ik niet de hele dag sta te dansen, maar ik heb mijn hele leven op talloze intellectuele barricades gestaan omdat ik diep van binnen denk dat ik dingen kan beïnvloeden als ik hard werk. De jongste generatie weet misschien niet hoe ze haar wensen moet kanaliseren, maar het is moeilijk om nu een wetenschapper jonger dan 40 jaar die denkt dat hij of zij geen enkele verantwoordelijkheid heeft ten overstaan van de wereld.'

Wageningen University & Research related Events

Events

Europe 2050: Preparing a Research & Innovation Roadmap for Raw Materials, Brussels 13 June 2017

The partners of the Horizon 2020 funded project Vision and Roadmap for European Raw Materials – VERAM cordially invite you to participate in the VERAM Experts' Workshop, which will take place on 13 June 2017, in Brussels.

The event will be hosted ahead of the next Research and Innovation Framework Programme (FP9) of the European Commission (EC), and the new mandate of the European Innovation Partnership on Raw Materials (EIP RM) undertaken by the Directorate General for Internal Market, Industry, Entrepreneurship and SMEs (DG GROW).

A long-term 2050 vision and roadmap is crucial to achieving European economic growth and restructuring. Therefore, a more coordinated approach towards raw materials management will help reduce external supply dependency and lead to an efficient use of resources, improve the competitiveness of EU industry, and its environmental impact and eco-efficiency.

VERAM values your views, opinions and ideas as crucial to setting a comprehensive and solid Research and Innovation Roadmap for European Raw Materials in 2050.

More information and registration: <http://www.veram2050.eu/>

WELCOME to Water Innovation Europe 2017, Brussels, 14-15 June 2017

With the new WssTP Water Vision “The value of water” as its departure point, WssTP is setting up a compelling agenda for Water Innovation Europe 2017 conference, which is going to revolve around the theme ‘The Value of Water: The case for Innovation & Investment in Water’ on 14 and 15 June in Brussels.

Water is critical for our economy, food security, environment, and the well-being of our citizens. Water scarcity, pollution of our fresh water sources, and the effects of more frequent and intense floods and droughts can have severe economic impacts. To prevent these risks, investments in water infrastructure, in technologies for water-efficiency in industrial and agricultural sectors, and in the restoration and maintenance of well-functioning natural water systems are necessary.

Technological and non-technological innovation will be essential to address these water challenges and to keep the cost of the solutions affordable. The WssTP Water Vision “*The value of water*” has introduced 4 innovation concepts that show the way to a future-proof circular water-smart society that is effectively and efficiently governed. These innovation concepts are: Multiple Waters including reuse and recycling, Digital Water including IoT and Big Data, recovering the Value IN Water, and an underpinning Hybrid Grey and Green Infrastructure. Innovation in water and Digital Water offer also unexploited and solid market opportunities within and outside Europe, which we need to tap.

This year's edition of Water Innovation Europe conference will showcase that pro-actively addressing these water challenges can create and secure jobs and strong investment and market opportunities within and outside Europe. European industries, service providers, research institutes, and consultancies will have a great chance to develop and grow in the global €650 Billion water market and contribute to Europe's global lead in Sustainable Development.

Through a range of dynamic sessions, the two-day conference will showcase that pro-actively addressing key water challenges can create strong investment and market opportunities within and outside Europe.

In the context of WIE2017, the 2017 edition of WssTP Awards will, also, take place bringing to light new innovative water-related approaches, solutions, and technologies, supporting, this way, the implementation of the new WssTP Water Vision.

Programme:

<http://www.waterinnovationeurope.eu/>

Registration:

<https://form.jotformeu.com/70924896147367>

EuroNanoForum 2017, Valletta, Malta 21-23 June 2017

The EuroNanoForum biannual conference, now in its 8th edition, has grown since 2003 into the most significant European forum in its field for scientists, industrialists and policy makers.

ENF2017 is organised under the auspices of the Maltese Presidency of the European Union.

EuroNanoForum 2017 will focus on how nano and materials technologies can strengthen competitiveness across all European industries. The discussion will also extend to framework conditions such as education, standards, regulations, IPR and safety issues, as well as entrepreneurship and industrial policy.

The programme will include sessions on finance and funding through European and National programmes, in particular Horizon 2020, smart specialisation and public-private partnership initiatives.

More information and registration: <http://www.euronanoforum2017.eu/>

COST Connect: Water for Food and Agriculture in the Mediterranean Area, Brussels, 28 June 2017

Water for food and agriculture is an important topic on the agenda. COST supports more than 20 Actions in this area and European stakeholders intensively discuss the issue with a strong focus on the Mediterranean area.

COST aims to provide networking opportunities to structure this important field, to link the active researchers with policy stakeholders and thus connect the dots in the European Research Area.

The event aims to increase awareness on the different relevant funding opportunities in the field and how to access them. Participants will decide on the issues to discuss, such as emerging S&T topics in the field, identifying potential future research cooperation.

More information and registration: <http://www.cost.eu/events/cost-connect-water>

Increasing impact from publicly funded research - Lessons from the bioeconomy, Brussels 28 June 2017

Join us to discuss how to ensure that publicly funded bioeconomy research has a positive impact on society in the European Parliament on 28 June. The Dinner Debate will be hosted by Lieve Wierinck MEP.

This event will give you the opportunity to debate the barriers to achieving impact from research results, the most appropriate ways to support result commercialisation, and the necessary features of the Horizon 2020 follow-up programme.

More information and registration: <https://www.greenovate-europe.eu/events/increasing-impact-publicly-funded-research-lessons-bioeconomy>

NEW: WIRE' 2017 'Socially responsible, creative and trusted regional innovation in the digital era' Košice, Slovakia 28-30 June 2017

The event will be held in Košice, Slovakia on June 28th - 30th. The conference will be accompanied by several side events (field visits, city walks) and open space presentations, creative installations, networking and workshops (Creativity of rising generation - presentation and visualization of digital creativity, start-ups by Slovak and creatives, Posters/billboards about visionary approaches with interactive presentations, planned Hackathon on Digital Social Innovation and other).

Relevant information and additional details about the event, venue, travel, programme/focus are published on the conference website www.wire2017.eu. We will be happy to help with an arrangement of your stay in Kosice.

ABOUT:

The ambition of the WIRE VIII conference is to enable a deeper understanding of the role and the needs of research and innovation focused on DIGITISATION FOR achieving a GREATER SOCIETAL IMPACT and the digital responsible future for urban and rural development and related societal challenges, e.g. poverty and income inequalities, social inclusion, regional/local growth, data economy, be closer to the people and other. We also believe that the timing of the conference is very relevant since the discussion about the next EU research and innovation programming period has started and we have to take the opportunity to help and support building of our responsible digital future.

TOPICS:

- **DIGITAL Innovation for Greater Societal Impact:** Role and experiences of digital innovation, transparency and data economy to face societal needs in EU regions. The role and potential of digital social innovation for regional development.
- **POLICY and WIDENING:** Widening participation. What are the experiences with existing instruments? How to further spread excellence and widen participation in post-H2020 period? Discussion about POST 2020 AGENDA.
- **CREATIVITY for innovation:** What is the potential of creative arts to support innovation up-take and regional development? Examples of synergies between artists, creative people and technologists in the way how to communicate results to the public and the end users for a more successful uptake.
- **VISIONS and trends FOR the RESPONSIBLE DIGITAL FUTURE or what's beyond 2020:** Socially responsible digital future with a greater societal impact – how can digitization fight against poverty and fulfil greater societal needs?

We hope that our invitation has raised your attention and we encourage you to register for WIRE 2017 conference on its official web page <http://wire2017.eu/> as the number of its participants is due to venue space limited to 250. The participation is free of charge.

European Commission event: “A New Era of Blue Enlightenment”, Lisbon 12-14 July 2017

Registrations are now open for the New Era of Blue Enlightenment event, which will take place on 12-14 July 2017 in Lisbon, Portugal. Commissioner Moedas will host a high-level ministerial event to celebrate the launch of the South Atlantic Research and Innovation Flagship Initiative between the European Union, Brazil and South Africa.

Participants will enjoy a blend of plenaries, panel discussions, inspirational keynote speeches focusing on climate and ecosystem approaches, earth and ocean observation and forecasting systems, food security, fisheries management and aquaculture and ocean technology.

For more information about the programme, please visit the conference webpage <https://fr.xing-events.com/ATLANTIC-LISBON.html?page=1431801&rnd=PeDg7sMS> :

4th Euro-Global Conference on Infectious Diseases, Paris 7-9 September 2017

This CME Conference has been approved with a maximum of 17 CPD credits. Euro Infectious Diseases 2017 conference is a leading forum for Virologists, Microbiologists, Bacteriologists, Public Health Professionals, Immunologists and Epidemiologists.

The main theme of the conference is “Preventing Emerging Infectious Diseases: New Strategy for the 21st Century” which covers a wide range of critically important sessions from basic research to innovations in the area of infectious diseases.

More information and registration: <http://infection.conferenceseries.com/europe/>

Global Conference on Plant Science and Molecular Biology, Valencia 11-13 September 2017

Magnus Group is pleased to invite you to participate in the Global Conference on Plant Science and Molecular Biology during September 11-13, 2017 at Valencia, Spain

The Global Conference on Plant Science and Molecular Biology Conference, will present cutting-edge research with a wide range of topics in plant biology on how plants sense, process, integrate and store information related to environmental challenges.

It is a Global platform that brings together a range of disciplines, will foster the exchange of ideas and enable participants to learn of the latest developments and ideas in diverse areas of plant biology.

The conference plays a key role in enabling students and postdocs (the next generation of research leaders) to mingle with pioneers in multiple areas of plant science. Plus, you'll have the opportunity to connect with more than 500 of your peers and celebrate your profession.

You'll leave better educated and more invigorated than you thought possible. We wish to see you in 'Spain' and a promising place to discover novel things in the field of science and technology.

More information and registration: <http://plant-science-biology-conferences.magnusgroup.org/>

2nd International Bioeconomy Congress - call for contributions, Stuttgart-Hohenheim, Germany, 12-13 September

Save the date for the 2nd International Bioeconomy Congress, 12-13 September 2017 Stuttgart-Hohenheim, Germany.

The 2nd International Bioeconomy Congress is an interdisciplinary meeting dedicated to systemic approaches of bioeconomy for experts from research and industry and stakeholders. The aim of the conference will be to discuss innovative products, processes and regional concepts that use biomass instead of fossil resources and contribute to both climate goals and global food security. These include technological innovations as well as careful evaluation of environmental, climate and societal impacts. Basic research will be covered in addition to implementation strategies for markets and society in order to develop future bioeconomy scenarios.

Call for abstracts is now open for contributions on the following topics:

- Sustainable biomass supply
- Food and feed - New sources, products, technology and applications
- Value chains for new materials, chemicals and fuels
- Substrates, technologies and products in the biogas value chain
- Integration of feedstock and processes
- Bioeconomy and the environment
- Concepts for measuring and modelling the sustainability of bio-based materials
- Societal issues of bioeconomy

More information and registration for abstracts: www.bioeconomy-congress.de

2017 EIP Water Conference themes announced, Porto 27-28 September 2017

Join us and some 600-700 delegates in Porto on September 27-28 to learn about, debate, question, strategise and resolve the 6 key conference themes:

1. *Water and the Circular Economy – Closing the loops*
2. *The Water Business – Markets, Opportunities and Employment*
3. *Developing Water Innovation – How R&D centres, innovation hubs and accelerators help solve European water sector challenges*
4. *Innovations for implementing EU water legislation*
5. *Financing Innovation in Water Sector*
6. *Social Engagement, Driving Innovation and Governance – towards a market-driven approach*

The 4th EIP Water Conference will include, on the afternoon of 27th September, an exciting startup pitch competition, the Splash Innovation Stage, where startups can present their innovative solutions to issues faced by water utilities and industrial and agriculture end-user companies for a chance to win up to €12.000! A call is now open for this competition.

To boost the connection between end-users and solution providers, the organisation has provided a Pool of Needs that is open to the public to gather suggestions of issues faced in the water sector. Therefore, if you are a water utility or an end-user company that is somehow connected to the water sector or need water in production processes, you are invited to share until 14th May any water-related challenges and needs you may be facing. Hopefully, a bright and successful startup will provide an innovative solution to the problem and apply to the Splash competition. Then you can eventually meet them at the competition itself, or at the Conference, the extensive Exhibition, the WaterMatch matchmaking sessions, the TechTalks, the technical site visits of Porto's most innovative water facilities and the several networking receptions. More info coming at <http://portowaterinnovationweek.eu/>

We look forward to hearing from and receiving your contributions for the Pool of Needs until 14th May! Should you have any questions regarding this matter or require additional information, please contact the organisation at info@portowaterinnovationweek.eu or on +351 225 190 805 / 825.

A more detailed agenda and the first speakers will be announced in the coming weeks.

read more: <http://europa.us6.list-manage.com/track/click?u=55b2cc2102daad86f327941d4&id=d0a2e42e05&e=13b4e5f987>

6th European Conference on Corporate R&D and Innovation CONCORDi 2017, Seville, Spain, 27-29 September 2017

CONCORDi 2017 is the bi-annual European Conference on Corporate R&D and Innovation.

Organised by the Joint Research Centre in association with the OECD, CONCORDi 2017 aims to identify the research, business and policy challenges in this area for the decade to come, and to provide guidance to the EU industrial research and innovation policy agenda.

More information and registration: <http://iri.jrc.ec.europa.eu/concord/2017/index.html>

NEW: AGRO-INNOVATION SUMMIT in Lissabon 11-12 October 2017

The 1st edition of the Agri Innovation Summit, a European event to foster innovation and digitisation in agriculture and rural areas, will be held in Lisbon, Portugal, in October 2017. This is a joint initiative of a Portuguese consortium, the Portuguese Government, the EIP-Agri network and the European Network for Rural Development. The news was given by the Portuguese Minister of Agriculture, Forestry and Rural Development, Capoulas Santos

The AIS 2017 <http://www.aislisbon2017.com/> is a joint initiative of a Portuguese Consortium, the Portuguese Government, the EIP-AGRI network and the European Network for Rural Development.

It will gather more than 500 farmers, rural businesses, start-ups, RDP managing authorities, national rural networks, researchers, advisors and NGOs throughout the EU with the aim of:

- Promoting cross fertilization between multi-actor innovation initiatives, both under Rural Development Programmes and Horizon 2020
- Raising awareness about innovation and digitisation opportunities for agriculture and rural economies and how these may be supported under on-going Rural Development Programmes
- Providing input for EU innovation policies for agriculture and rural areas after 2020, following-up on Point 7 of the Cork 2.0 Declaration

Speakers

- Carlos Moedas, Commissioner Research, Science and Innovation
- Phil Hogan, Commissioner Agriculture and Rural Development
- Luís Capoulas Santos, Portuguese Minister Agriculture, Forestry and Rural Development
- Henrique Leitão, FC/UL
- Elvira Fortunato, FCT/UNL

For more information: <http://www.aislisbon2017.com/>

NEW: Harnessing Research and Innovation for FOOD 2030: A Science Policy Dialogue, Brussels 16 October 2017

This one day conference, 16 October 2017, Brussels, EU Commission, CHARLEMAGNE building, will serve to disseminate successful European Research and Innovation (R&I) initiatives and contribute to the ongoing science-policy dialogue in the area of Nutrition and Security (FNS).

The conference will provide a stakeholder platform for a science policy dialogues to assess the current state of European research, innovation and investment, and explore future needs relevant to:

- Sustainable and healthy nutrition;
- climate-resilience and environmental sustainability;
- circularity and resource efficiency; and
- food system innovation and empowerment of communities.

The conference is free of charge and will be open to researchers, policy makers, funders and investors, policy makers and public authorities, industry, entrepreneurs, students and civil society representatives.

The conference builds on the successful FOOD2030 High Level Event of October 2016 and will act as an important milestone in the preparation of the second High Level Event to be held under the Bulgarian Presidency in the first half of 2018.

Further information

- More information soon on the Bioeconomy Website: <http://ec.europa.eu/research/bioeconomy/index.cfm>
- FOOD 2030 2016 High Level Conference: <http://ec.europa.eu/research/conferences/2016/food2030/index.cfm?pg=presentations>

Related documentation

- Draft Concept and Agenda: https://europa.eu/sinapse/webservices/dsp_export_attachement.cfm?CMTY_ID=0C46BEEC-C689-9F80-54C7DD45358D29FB&OBJECT_ID=0D9DC203-9DED-C5CA-16800D19939A0484&DOC_ID=148C595A-B3A4-4FB7-11E68477A6945711&type=CMTY_CAL

Infoweek on H2020 Societal Challenge 2, Brussels 14-17 November 2017

The Research Executive Agency (REA), the Directorate-General for Research and Innovation (DG RTD) and the Directorate-General for Agriculture and Rural Development (DG AGRI) of the European Commission are co-organising an Info Week on Horizon 2020 Societal Challenge 2 <https://ec.europa.eu/programmes/horizon2020/en/h2020-section/food-security-sustainable-agriculture-and-forestry-marine-maritime-and-inland-water> (SC2) "Food security, sustainable agriculture and forestry, marine and maritime and inland water research and the bioeconomy". The event will take place in Brussels on 14-17 November 2017.

The usual SC2 Info Day on the new SC2 Work Programme for 2018-2020 and a related brokerage day will be complemented by two high level dissemination and policy events and a bioeconomy village highlighting SC2 projects and initiatives.

H2020 SC2 Info day – 14 November

This event targets potential applicants to the calls for proposals under the H2020 SC2.

H2020 SC2 Brokerage event – 15 November

Following the Info Day, a corresponding brokerage event will be organised by the EU-funded BioHorizon project. The purpose of the event is to support potential applicants in finding potential partners for future applications under the upcoming SC2 calls for proposals.

H2020 Bioeconomy day – 16 November

The Commission will present its review of the European Bioeconomy Strategy and Action Plan, documented as a Staff Working Document, and discuss its findings with stakeholders and policy makers. Furthermore, the European Bioeconomy Stakeholders Panel will present and discuss its Bioeconomy Manifesto, setting out a societal agenda for bioeconomy development. These discussions will reflect both on the experiences gained over the past four years with Bioeconomy Strategy and Action Plan, and on the possible need for new actions.

H2020 Digitisation day – 17 November

The Digitisation day aims at gathering representatives of the farming and agri-food sectors, digital technology providers, as well as scientists and national and regional policy makers to discuss and exchange views on different EU policy initiatives on digitisation of farming and food sectors and of research and innovation activities contributing to these areas.

H2020 Blue Growth - A parallel session will highlight achievements and projects in marine and maritime research for Blue Growth.

Bio-National Contact Points will be invited to meet on 13 November.

Compulsory registration for the events will open in September.

For more information: see the website of the European Commission <https://ec.europa.eu/programmes/horizon2020/en/news/horizon-2020-societal-challenge-2-infoweek-including-high-level-policy-events>

NEW: 8th International Scientific Conference 'RURAL DEVELOPMENT 2017: Bioeconomy Challenges', Kaunas, Lithuania 23-24 November 2017

The aim of the 8th International Scientific Conference 'RURAL DEVELOPMENT 2017: Bioeconomy Challenges' is to provide scientific interdisciplinary discussion and to share new ideas for sustainable rural development in the context of Knowledge, Innovations and Social Progress.

The scope of the Conference covers four main areas: Biosystems Engineering and Environment, Agro-innovations and Food Technologies, Multifunctional Approach for Sustainable Use of Natural Resources, and Social Innovations for Rural Development.

The Conference 'Rural Development' organized biannually since 2003 is attracting to Aleksandras Stulginskis University over 300 scientists from more than 25 countries. All the peer-reviewed conference papers will have been published in open access Proceedings of the conference (online ISSN 2345-0916, print ISSN 1822-3230). Proceedings of International Scientific Conference "Rural Development" are published periodically every two years since 2003 and indexed by Thomson Reuters (Web of Science), EBSCO (Academic Search Complete).

More information and registration: <http://www.ruraldevelopment.lt/>

4th International Conference of JPI HDHL, Brussels 1 December 2017

The fourth international conference of the Joint Programming Initiative "A Healthy Diet for a Healthy Life" (JPI HDHL) will take place on Friday 1 December 2017 in Brussels, Belgium.

The conference will bring together and stimulate the dialogue between stakeholders in the area of food, nutrition and health, including policy makers, funders, scientists, health care professionals, industry and NGO's. During the conference, an overview of the achievements and future objectives of the JPI HDHL, including the running Joint Actions, will be presented.

Suggestions for specific topics to be discussed at the Conference are very welcome and can be shared by posting a comment on the “save the date” message on the JPI HDHL LinkedIn page https://www.linkedin.com/company/jpi-hdhl?trk=top_nav_home or by sending an e-mail to JPIHDHL@zonmw.nl .

More details about the conference will be shared at the JPI HDHL website and through Twitter https://twitter.com/JPI_HDHL and LinkedIn https://www.linkedin.com/company/jpi-hdhl?trk=top_nav_home .

For the report of the last JPI HDHL conference that took place on 19 June 2015, please go to the JPI HDHL website <http://www.healthydietforhealthylife.eu/index.php/hdhl-documents-2/meeting-event-documentation/third-international-conference-jpi-hdhl-19th-of-june-2015-brussels> .

NEW: 3rd Plant Biology Europe conference, which takes place in Copenhagen, from 18 – 21 June 2018

You are invited for the 3rd Plant Biology Europe conference, which takes place June 18th- 21st, 2018 in Copenhagen, Denmark. Plant Biology Europe (PBE) is jointly organized by the European Plant Science Organisation (EPSO) and the Federation of European Societies of Plant Biology (FESPB) with the aim to create a European venue for the latest developments within plant biology research and technology.

Almost 1000 participants attended the PBE2016 conference in Prague and once again, PBE will gather a diverse range of speakers, presentations and technology providers that cover wide ranging scientific and policy related themes within plant science - thereby showcasing state-of-the-art scientific developments and contributions to policy shaping towards plants science at the European and national levels.

The conference is the biggest of its kind in Europe and the only one with a multidisciplinary approach to plant science in a global context.

The plenary themes of PBE2018 are:

- Phenotyping on different scale
- Photosynthetic diversity/resource use efficiency
- New Breeding Technologies
- Seeds for the future
- Niche crops
- Plant Microbiome
- Natural Products
- Environmental resilience
- Genome evolution
- Science policy session focusing on ‘Open Science’

See the full scientific program and the confirmed speakers <http://tk3.sbn24.net/sy/ev?3&11405-36&3&QySSurEd5pk8DVnl2Eyj0w>

Do you want to contribute to the conference? **Deadline for abstract submission is March the 1st 2018.**

<http://tk3.sbn24.net/sy/ev?3&11405-36&4&QySSurEd5pk8DVnl2Eyj0w>

Please visit our website **to learn more about how to sign up; the scientific as well as the social program and the location**

<http://tk3.sbn24.net/sy/ev?3&11405-36&2&QySSurEd5pk8DVnl2Eyj0w> .

Courses and Workshops

Foreseen Courses EU office in 2017

On June 8th 2017 the EU-office will give a training workshop on writing H2020 proposals

On June 8th 2017 the EU-office will give a training workshop on writing H2020 proposals, especially meant for researchers intending to prepare and submit a H2020 proposal (as coordinator or core group member).

The workshop will be held in Atlas, 9:30-12:30 h. For more information and/or registration please send an e-mail to vanya.simeonova@wur.nl

Overzicht trainingen Team IRIS / RVO 2017

Call deadlines

HORIZON 2020 calls

Overview of most important HORIZON deadlines for calls 2016 and 2017; based on information per 1 June 2017 for more details go to the participants portal <http://ec.europa.eu/research/participants/portal/desktop/en/home.html>

Call identifier	Dead line
Pillar I Excellent Science	
ERC	
ERC-2017-PoC	19 January 2017 17:00 (CLOSED), 25 April 2017 17:00 (CLOSED) and 05 September 2017 17:00: (ERC-POC ERC Proof of Concept Grant multiple cut-off dates)
ERC-2017-AdG	Foreseen opening 16 May 2017 foreseen deadline 31 August 2017 (ERC Advanced Grant AdG-2018)
ERC-2018-StG	Foreseen opening 18 July 2017 foreseen deadline 17 October 2017 (ERC Starting Grant StG-2018)
ERC-2018-CoG	Foreseen opening 24 October 2017 foreseen deadline 15 February 2018 (ERC Consolidator Grant CoG-2018)
ERC-2018-AdG	Foreseen opening 17 May 2018 foreseen deadline 30 August 2018 (ERC Consolidator Grant CoG-2018)
ERC-2018-SyG	Foreseen opening 19 July 2017 foreseen deadline 14 November 2017 (ERC Synergy Grant SyG-2018)
RC-2018-PoC	Foreseen opening 18 July 2017 foreseen deadlines 16 January 2018 18 April 2018 and 11 September 2018 (ERC Proof of Concept Grant PoC-2018)
FET	
H2020-FETOPEN-2016-2017	11 May 2016 (CLOSED), 17 January 2017 (CLOSED) and 27 September 2017 17.00 Brussels local time (FET-OPEN - NOVEL IDEAS FOR RADICALLY NEW TECHNOLOGIES - RESEARCH PROJECTS H2020-FETOPEN-2016-2017-RIA)
H2020-FETOPEN-2016-2017	29 September 2016 (CLOSED) and 27 September 2017 17.00 Brussels local time (FET-OPEN - NOVEL IDEAS FOR RADICALLY NEW TECHNOLOGIES - COORDINATION AND SUPPORT ACTIONS H2020-FETOPEN-2016-2017 CSA)
Research infrastructures	
Marie Skłodowska-Curie	
H2020-MSCA-IF-2017	14 September 2017 at 17.00hr Brussels local time (CALL: MARIE SKŁODOWSKA-CURIE INDIVIDUAL FELLOWSHIPS Call identifier: H2020-MSCA-IF-2017)
H2020-MSCA-COFUND-2017	28 September 2017 at 17.00hr Brussels local time (CALL: MARIE SKŁODOWSKA-CURIE CO-FUNDING OF REGIONAL, NATIONAL AND INTERNATIONAL PROGRAMMES Call identifier: H2020-MSCA-COFUND-2017)
MSCA-ITN-2018	Foreseen opening 12 October 2017 foreseen deadline 16 January 2018 (Marie Skłodowska-Curie Innovative Training Networks MSCA-ITN-2018)
MSCA-IF-2018	Foreseen opening 12 April 2018 foreseen deadline 12 September 2018 (Marie Skłodowska-Curie Marie Skłodowska-Curie Individual Fellowships MSCA-IF-2018)
MSCA-RISE-2018	Foreseen opening 7 December 2017 foreseen deadline 18 April 2018 (Marie Skłodowska-Curie Research and Innovation Staff Exchange H2020-MSCA-RISE-2018)

MSCA-COFUND-2018	Foreseen opening 12 April 2018 foreseen deadline 27 September 2018 (<i>Marie Skłodowska-Curie Co-funding of regional, national and international programmes H2020-MSCA-COFUND-2018</i>)
MSCA-NIGHT-2018	Foreseen opening 7 November 2017 foreseen deadline 13 February 2018 (<i>European Researchers' Night H2020-MSCA-NIGHT-2019</i>)
MSCA-ITN-2019	Foreseen opening 13 September 2018 foreseen deadline 10 January 2019 (<i>Marie Skłodowska-Curie Innovative Training Networks MSCA-ITN-2019</i>)
MSCA-IF-2019	Foreseen opening 11 April 2019 foreseen deadline 11 September 2019 (<i>Marie Skłodowska-Curie Marie Skłodowska-Curie Individual Fellowships MSCA-IF-2018</i>)
MSCA-RISE-2019	Foreseen opening 4 December 2018 foreseen deadline 3 April 2019 (<i>Marie Skłodowska-Curie Research and Innovation Staff Exchange H2020-MSCA-RISE-2019</i>)
MSCA-COFUND-2019	Foreseen opening 4 April 2019 foreseen deadline 26 September 2019 (<i>Marie Skłodowska-Curie Co-funding of regional, national and international programmes H2020-MSCA-COFUND-2019</i>)
Pillar II Industrial leadership	
LEIT NMBP	
PPP	
LEIT ICT	
LEIT SPACE Earth Observation	
HORIZON 2020 DEDICATED SME INSTRUMENT	
Horizon2020 Prices	
Pillar III Societal Challenges	
Societal challenge 1 HEALTH	
SC1-BHC-15-2018 (RIA) two-stage	Foreseen opening 6 November 2017 foreseen deadline first stage 6 February 2018 foreseen deadline Second stage 4 September 2018
SC1-BHC-2018 en SC1-HCO Single stage	Foreseen opening 6 November 2017 foreseen deadline 10 April 2018
SC1-BHC-2019 (RIA) two-stage	Foreseen opening 2 July 2018 foreseen deadline first stage 2 October 2018 foreseen deadline Second stage 9 April 2019
SC1-BHC-2019 en SC1-HCO Single stage	Foreseen opening 2 July 2018 foreseen deadline 9 April 2019
Societal Challenge 2 FOOD	
H2020-SFS-2016-2017 H2020-SFS-2017 two-stage	14 February 2017 at 17.00hr Brussels local time first stage (CLOSED) and 13 September 2017 at 17.00 hr Brussels time second -stage (<i>Call - Sustainable Food Security – Resilient and resource-efficient value chains</i>)
H2020-RUR-2016-2017 H2020-RUR-2017 two-stage	14 February 2017 at 17.00hr Brussels local time first stage (CLOSED) and 13 September 2017 at 17.00 hr Brussels time second -stage (<i>Call - Rural Renaissance - Fostering innovation and business opportunities H2020-RUR-2016-2017</i>)
H2020-BB-2016-2017 two-stage	14 February 2017 at 17.00hr Brussels local time first stage (CLOSED) and 13 September 2017 at 17.00 hr Brussels time second -stage (<i>Call - Bio-based innovation for sustainable goods and services - Supporting the development of a European Bioeconomy H2020-BB-2016-2017</i>)
H2020-SFS-2018-2020 call 2018	Foreseen opening 27 October 2017 foreseen deadline 13 February 2018

single-stage	
H2020-SFS-2018-2020 call 2018 two-stage	Foreseen opening 27 October 2017 foreseen deadline first stage 13 February 2018 foreseen deadline Second stage 11 September 2018
H2020-SFS-2018-2020 call 2019 single-stage	Foreseen opening 25 October 2018 foreseen deadline 23 January 2019
H2020-SFS-2018-2020 call 2019 two-stage	Foreseen opening 25 October 2018 foreseen deadline first stage 23 January 2019 foreseen deadline Second stage 4 September 2019
H2020-BG-2018-2020 call 2018 single-stage	Foreseen opening 27 October 2017 foreseen deadline 13 February 2018
H2020-BG-2018-2020 call 2018 single-stage	Foreseen opening 27 October 2017 foreseen deadline first stage 13 February 2018 foreseen deadline Second stage 11 September 2018
H2020-BG-2018-2020 call 2019 single-stage	Foreseen opening 25 October 2018 foreseen deadline 23 January 2019
H2020-BG-2018-2020 call 2019 two-stage	Foreseen opening 25 October 2018 foreseen deadline first stage 23 January 2019 foreseen deadline Second stage 4 September 2019
H2020-RUR-2018-2020 call 2018 single-stage	Foreseen opening 27 October 2017 foreseen deadline 13 February 2018
H2020-RUR-2018-2020 call 2018 two-stage	Foreseen opening 27 October 2017 foreseen deadline first stage 13 February 2018 foreseen deadline Second stage 11 September 2018
H2020-RUR-2018-2020 call 2019 single-stage	Foreseen opening 25 October 2018 foreseen deadline 23 January 2019
H2020-RUR-2018-2020 call 2019 two-stage	Foreseen opening 25 October 2018 foreseen deadline first stage 23 January 2019 foreseen deadline Second stage 4 September 2019
H2020-EE-2016-2017 CSA 2017	7 June 2017 at 17.00hr Brussels local time (<i>Call - Energy Efficiency Call 2016-2017</i>)
H2020-LCE-2016-2017 H2020-LCE-2017 II (LCE-10, LCE-11, LCE-12, LCE-13, LCE-14, LCE-15, LCE-16, LCE-17, LCE-18, LCE-19, LCE-20, LCE-22)	7 September 2017 at 17.00hr Brussels local time (<i>Call - COMPETITIVE LOW-CARBON ENERGY H2020-LCE-2016-2017</i>)
Societal Challenge 4 TRANSPORT	
H2020-MG-2016-2017 H2020-MG-2017 two stage	26 January 2017 at 17.00hr Brussels local time first stage CLOSED and 19 October 2017 at 17.00 hr Brussels time second -stage (<i>MOBILITY FOR GROWTH 2016-2017 H2020-MG-2017_TwoStages</i>)
Societal Challenge 5 ENVIRONMENT	
H2020-SC5-2016-2017 H2020-SC5-2017 two-stage	7 March 2017 at 17.00hr Brussels local time first stage CLOSED and 5 September 2016 at 17.00 hr Brussels time second stage (<i>Call - Greening the Economy 2016-2017</i>)
Societal Challenge 6 SOCIETY	
Science with and for Society	
Cross-cutting activities (Focus Areas)	
Widening participation / WIDESPREAD	
H2020-WIDESPREAD-2016-2017	5 October 2017 at 17.00 hr Brussels local time (<i>ERA Chairs Topic identifier: WIDESPREAD-03-2017</i>)
H2020-WIDESPREAD-2016-2017	15 November 2017 at 17.00 hr Brussels local time (<i>Twinning Topic identifier: WIDESPREAD-05-2017</i>)

Other related EC calls (JTI, ERA-COFUNDS, JPI's etc.)

Overview of deadlines of most important public-public and public-private EC calls related to Horizon2020 based on information per 1 June 2017 for more details; go to participants portal

<http://ec.europa.eu/research/participants/portal/desktop/en/home.html>

Call identifier	Dead line
ERA-NET / ERANET-COFUND	
ERA-NET Cofund "CoBioTech" www.cobiotech.eu	Foreseen opening call 'Biotechnology for a sustainable bioeconomy' ERA-NET Cofund "CoBioTech" deadline for pre-proposals : 2 March 2017 (CLOSED). Awarding grants October 2017 www.cobiotech.eu
ERA-NET Cofund CORE Organic	Closing date for pre-proposal submission : 1 March 2017 at 10.00 am Central European Time (CLOSED) http://www.coreorganic.org/Pages/Calls/Calls.html and

http://www.coreorganic.org/	http://www.coreorganic.org/CO_Cofund_2016_Call_Announcement_minus_Bulgaria_.pdf Toekenningen: oktober 2017
ERA-NET COFUND MarTERA https://www.martera.eu/start	Deadline MarTERA co-funded Call 2017 on maritime and marine technologies 31 March 2017 (pre-prop.) (CLOSED) & 08 Sept 2017 (full prop.) https://www.martera.eu/index.php?index=77 and https://www.martera.eu/lw_resource/datapool/systemfiles/elements/files/43C45DC08E3B43E2E0539A695E865F04/live/document/MarTERA_Call%20Announcement.pdf
ERA-NET SUSFOOD2 3rd Call http://susfood-db-era.net/drupal/content/susfood-era-net	The deadline for the submission of preproposals (obligatory) is March 13, 2017, 15:00 hours (Central European time) (CLOSED) The deadline for the submission of full proposals is September 8, 2017, 15:00 hours (Central European time) . http://susfood-db-era.net/drupal/ Awarding of grants December 2017
ERA-NET COFUND LEAP-AGRI http://www.leap-agri.com/	Call for Preliminary Proposals African European collaborative research on Sustainable Agriculture and Aquaculture and on Food and Nutrition Security Deadline Thursday, 15 June 2017, 14:00 CEST and Mid-Dec 2017 (full proposals) http://www.leap-agri.com/index.php/2014-10-27-15-56-42/pre-proposal-submission
ERA-NET NORFACE http://www.norface.net/	The Belmont Forum and NORFACE launched the programme Transformations to Sustainability (acronym: T2S). The deadline for submitting an Outline Proposal was 5 April 2017 (CLOSED), 23.00 hours CE(S)T. The deadline for submitting a Full Proposal (invitation only) will be 26 September 2017, 13.00 Eastern Standard Time. https://www.bfgo.org/ and https://www.nwo.nl/en/funding/our-funding-instruments/sgw/norface-transformations-to-sustainability/norface-transformations-to-sustainability.html
Joint Technology Initiatives	
Joint Programming Initiatives	
Overview websites running Joint Programming Initiatives	<ul style="list-style-type: none"> • A healthy diet for a healthy life (HDHL): http://www.healthydietforhealthylife.eu/ • Agriculture, food security and climate change (FACCE): http://www.facejpi.com/ • Antimicrobial Resistance- The Microbial Challenge - An Emerging Threat to Human Health (JPI AMR): http://www.jpiamr.eu/ • Connecting Climate Knowledge for Europe (Clik'EU): http://www.jpi-climate.eu/home • Healthy and Productive Seas and Oceans (JPI-Oceans): http://www.jpi-oceans.eu/ • More Years, Better Lives - The Potential and Challenges of Demographic Change (JPI MYBL): http://www.jp-demographic.eu/ • Neurodegenerative Disease/Alzheimer's (JPND): http://www.neurodegenerationresearch.eu/ • Urban Europe - Global Urban Challenges, Joint European Solutions (Urban Europe): http://jpi-urbaneurope.eu/ • Water challenges for a changing world (Water-JPI): http://www.waterjpi.eu/ • Cultural Heritage a Challenge for Europe (Cultural Heritage): http://www.jpi-culturalheritage.eu/
JPI-FACCE SURPLUS first call http://facceturplus.org/	ERA-NET Cofund FACCE SURPLUS – Sustainable and resilient agriculture for food and non-food systems The application process consists of two separate and consecutive steps : • First step: The deadline for the submission of the pre-proposal is 07.03.2017, 14:00 CET . • Second step: The deadline for full proposal submission is 17.07.2017, 14:00 CET . https://www.submission-facejpi.com/call2
JPI-FACCE SURPLUS second call http://facceturplus.org/	FACCE SURPLUS announces the launch of a second call for transnational research projects on "Small scale Biorefineries". The deadline for the submission of pre-proposals is March 7, 2017 (CLOSED) http://facceturplus.org/
JPI-HDHL-INTIMIC Cofunded http://www.healthydietforhealthylife.eu/index.php/era-net/hdhl-intimic/calls	HDHL-INTIMIC Cofunded Call "Interrelation of the Intestinal Microbiome, Diet and Health Deadline submission deadline for pre-proposals 5th of April 2017 (CLOSED) Deadline submission deadline full proposals 20nd of July 2017

	http://www.healthydietforhealthylife.eu/images/documents/HDHL-INTIMIC-Cofund-Call.pdf
NEW: JPI-HDHL Working groups on diet related chronic diseases https://www.zonmw.nl/nl/redirect/redirect-programma/jpi-hdhl/	JPI-HDHL call “Working groups on diet related chronic diseases” Aanvragen kunnen tot en met 29 augustus 2017, 16.00 uur , worden ingediend via het elektronische aanvraagstelsel van JPI HDHL. https://www.zonmw.nl/nl/subsidies/openstaande-subsidieoproepen/detail/item/working-groups-on-diet-related-chronic-diseases/
JPICH Digital Heritage http://www.jpi-culturalheritage.eu/	JPICH Digital Heritage Call for Proposals The Call for Proposals opened on 24 April 2017 and the deadline for submission of proposals will be 22 June 2017, 14:00 CEST . http://www.jpi-culturalheritage.eu/2017/04/pre-announcement-jpich-digital-heritage-call-for-proposals/ and http://www.jpi-culturalheritage.eu/wp-content/uploads/JPICH-Digital-Heritage-Call-for-Proposals.pdf
European Innovation Partnerships	

Other international calls

This list is a SELECTION of other international calls. The list was compiled on **1 June 2017**. Calls marked with **NEW** are newly included in the list

Deadline	Call
07-09-2017	Deadline for submission COST Action in 2017
July 2017	Foreseen deadline for new expressions of interests call 4 Interreg Northsea the call opens in July 2017 Submissions must be made by August 2017 . http://www.northsearegion.eu/about-the-programme/programme-news/timeline-for-future-calls/
13-09-2017	Deadline for step 2 proposals for the 2 Seas 4th call for proposals . Step 2 will be open from 2 May 2017 until 13 September 2017 http://www.interreg2seas.eu/en/news/call-4-open-1-december and http://www.interreg2seas.eu/en/download/file/fid/3496
14-09-2017	Deadline Eurostars-2 programme Cut-off 8 . Thursday 14 September 2017, 20h00 Brussels time . https://www.eurostars-eureka.eu/eurostars-process-evaluation
15-09-2017	Deadline voor indiening call 2 subsidieregeling Waterveiligheid en Waterzekerheid Stedelijke Delta's (WWSD) van het programma Partners voor Water (PvW) 2016-2021 . Verwachte Indiening van 3 juli tot en met 15 september 2017 http://www.rvo.nl/subsidies-regelingen/partners-voor-water-pvw
27-10-2017	Deadline for first stage proposals for the 2 Seas 5th call for proposals . Application from 1 August until 27 October 2017 . http://www.interreg2seas.eu/en/news/call-4-open-1-december
02-05-2018	Deadline for step 2 proposals for the 2 Seas 5th call for proposals . Step 2 will be open 2 February 2018 until 2 May 2018 . http://www.interreg2seas.eu/en/news/call-4-open-1-december
March 2018	Foreseen deadline for full applications for the 5th call of Interreg Northsea . Call 5 will be open for full applications from January 2018 to March 2018 . Only approved expressions of interests will be invited to submit an application http://www.northsearegion.eu/about-the-programme/programme-news/timeline-for-future-calls/

National calls

This list is a selection of open national calls. The list was compiled on **1 June 2017**. Calls marked with **NEW** are newly included in the list

Deadline	Call
30-06-2017	Closing of Third Call for Interreg Europe projects . The third call for project proposals will open on 1 March and close on 30 June 2017 . http://www.interregeurope.eu/projects/apply-for-funding/ and http://www.interregeurope.eu/fileadmin/user_upload/documents/Call_related_documents/Interreg_Europe_Third_call_terms_of_reference.pdf
06-07-2017	Sluiting voor het indienen van volledige voorstellen binnen Partnership NWO-CCC - Carbobiotics: Pre/Probiotics Mitigating the Antibiotics Burden Indiening tot en met 6 juli 2017, 14:00 uur (Midden-Europese tijd). http://www.nwo.nl/financiering/onze-financieringsinstrumenten/enw/partnership-nwo-ccc---carbobotics-pre-probiotics-mitigating-the-antibiotics-burden/partnership-nwo-ccc---carbobotics-pre-probiotics-mitigating-the-antibiotics-burden.html
06-07-2017	Sluiting oproep Graduate school tuinbouw en uitgangsmaterialen De deadline voor het indienen van aanvragen is 6 juli 2017, om 14:00 uur (Midden-Europese tijd) . http://www.nwo.nl/financiering/onze-financieringsinstrumenten/alw/graduate-school-tuinbouw-en-uitgangsmaterialen.html en http://www.nwo.nl/binaries/content/documents/nwo/algemeen/documentation/application/alw/graduate-school-uitgangsmaterialen---call-for-proposals/Call+for+Proposals+GSU+ENG+2017+final.pdf

15-07-2017	Sluiting indiening nominaties De Nationale Postdocprijs De deadline voor het indienen van nominaties is 15 juli 2017 http://www.dejongeakademie.nl/nl/organisatie/nationale-postdocprijs
17-07-2017	Sluiting oproep volledige voorstellen voor cross-overprogramma High Tech to Feed the World : topsectoren HTSM, A&F en T&U . Het volledige projectvoorstel moet uiterlijk maandag 17 juli 2016 om 9.00 uur bij TKI Agri&Food zijn ingediend. http://tki-agrifood.nl/regelingen/pps-2017/oproep-pps-voorstellen-ht2ftw-2018.pdf
27-06-2017	Sluiting indiening Intentieverklaringen Investerings NWO-middelgroot 2017/2018 (wetenschapsterrein maatschappij- en gedragswetenschappen) Intentieverklaringen, deadline 27 juni 2017, 14.00 uur CEST https://www.nwo.nl/financiering/onze-financieringsinstrumenten/nwo/investeringen-nwo-middelgroot/magw/investeringen-nwo-middelgroot.html en https://www.nwo.nl/binaries/content/documents/nwo/algemeen/documentation/application/nwo/investeringen-nwo-middelgroot---call-for-proposals-magw/Call+for+Proposals+Investerings+NWO-middelgroot+2017-2018.pdf
01-08-2017	Sluiting call Nederland circulair: water en tuinbouw cross-over tussen TKI Watertechnologie en Topsector Tuinbouw & Uitgangsmaterialen (cross-sectorale samenwerkingsprojecten via zg. publiek-private samenwerking (PPS)) . Het projectvoorstel moet uiterlijk 1 augustus binnen zijn bij bart.schalkwijk@kwrwater.nl , ingediend via één van de kennisorganisaties. http://topsectortu.nl/sites/topsectortu.nl/files/files/Oproep-cross-over-projecten-TKIWT-en-TKITU(1).pdf
24-08-2017	Sluiting indiening volledige voorstellen NWO-call Energiesysteemintegratie & big data (ESI-bida) indiening tot en met donderdag 24 augustus 2017, 14.00 uur CE(S)T. http://www.nwo.nl/binaries/content/documents/nwo/algemeen/documentation/application/ew/energiesysteemintegratie--big-data---volledige-aanvraagformulier/ESI-bida+Application+form+full+proposal+2016+-+V2+clean.docx en http://www.nwo.nl/financiering/onze-financieringsinstrumenten/ew/esi-bida-energiesysteemintegratie--big-data/energiesysteemintegratie--big-data-esi-bida.html
24-08-2017	Sluiting indiening voor uitgewerkte aanvragen van de ronde 2017 Vernieuwingsimpuls Vici indiening van uitgewerkte aanvragen loopt tot 24 augustus 2017, 14:00 uur (CET). http://www.nwo.nl/financiering/onze-financieringsinstrumenten/nwo/vernieuwingsimpuls/vici/index.html
24-08-2017	Sluiting doorlopende indiening TOP-subsidies voor vrij onderzoek in astronomie, informatica en wiskunde compartiment 1 doorlopende indiening tot en met 24 augustus 2017 tot budget op is http://www.nwo.nl/financiering/onze-financieringsinstrumenten/nwo/top-subsidies/top-subsidies-exacte-wetenschappen/top-subsidies-exacte-wetenschappen---compartiment-1/top-subsidies-voor-vrij-onderzoek-compartiment-1.html
24-08-2017	Sluiting doorlopende indiening TOP-subsidies voor vrij onderzoek in astronomie, informatica en wiskunde compartiment 2 doorlopende indiening tot en met 24 augustus 2017 tot budget op is http://www.nwo.nl/financiering/onze-financieringsinstrumenten/nwo/top-subsidies/top-subsidies-exacte-wetenschappen/top-subsidies-exacte-wetenschappen---compartiment-2/top-subsidies-exacte-wetenschappen-voor-vrij-onderzoek-compartiment-2.html
31-08-2017	Sluiting for full proposal Joint eScience and Data Science Call . Application of full proposals until 21 August 2017, 14:00 CEST. https://www.esciencecenter.nl/funding/jeds2017?utm_source=Netherlands+eScience+Center&utm_campaign=82362696cf-EMAIL_CAMPAIGN_2017_03_08&utm_medium=email&utm_term=0_31bfc2303d-82362696cf-406033561&mc_cid=82362696cf&mc_eid=81ff710644
01-09-2017	Sluiting aanvragen NWO-oproep Materials for Sustainability voor materiaalonderzoek in het kader van hernieuwbare energie (primaire en secundaire conversie en opslag): eerste type aanvraag (F) beslaat fundamenteel (high-risk, high-gain) onderzoek waarbij cofinanciering optioneel is. Het tweede type aanvraag (P) gaat over publiek- private samenwerkingen . De sluitingsdatum voor typen P en F van deze call is 1 september 2017 om 14:00 uur CE(S)T. https://www.nwo.nl/financiering/onze-financieringsinstrumenten/enw/materials-for-sustainability/index.html
01-09-2017	NEW: Sluiting Netherlands eScience Center awards €50,000 Submit your idea before 1st September 2017. The prize will be awarded at the National eScience Symposium 2017 in the Amsterdam ArenA on 12th October 2017. http://esciencecenter.us8.list-manage1.com/track/click?u=a0a563ca342f1949246a9f92f&id=ea8c63e218&e=81ff710644
03-09-2017	Sluiting oproep financieringsinstrument Investerings NWO-groot Sluitingsdatum is 3 oktober 2017, 14.00 uur https://www.nwo.nl/financiering/onze-financieringsinstrumenten/nwo/investeringen-nwo-groot/investeringen-nwo-groot.html and https://www.nwo.nl/binaries/content/documents/nwo/algemeen/documentation/application/nwo/investeringen-nwo-groot---call-for-proposals-2015-2016/Brochure+Investerings+NWO-groot+2017-2018.pdf
05-09-2017	Sluiting indiening uitgewerkte aanvragen Investerings NWO-middelgroot 2017/2018 (wetenschapsterrein maatschappij- en gedragswetenschappen) Uitgewerkte aanvragen, deadline 5 september 2017, 14.00 uur CEST https://www.nwo.nl/financiering/onze-financieringsinstrumenten/nwo/investeringen-nwo-middelgroot/magw/investeringen-nwo-middelgroot.html en https://www.nwo.nl/binaries/content/documents/nwo/algemeen/documentation/application/nwo/investeringen-nwo-middelgroot---call-for-proposals-magw/Call+for+Proposals+Investerings+NWO-middelgroot+2017-2018.pdf

05-09-2017	Sluiting indiening vooraanmeldingen NWO Vrije competitie geesteswetenschappen, ronde 2017 . De deadline voor vooraanmeldingen is 5 september 2017, 14:00 uur CE(S)T. https://www.nwo.nl/financiering/onze-financieringsinstrumenten/nwo/vrije-competitie/gw/vrije-competitie.html en https://www.nwo.nl/binaries/content/documents/nwo/algemeen/documentation/application/gw/gw-vrije-competitie---format-vooraanmelding/Format+Vooraanmelding+Vrije+Competitie+Geesteswetenschappen+2017.docx
07-09-2017	Sluiting indiening NWO call Maatschappelijk verantwoord innoveren De sluitingsdatum voor het indienen van uitgewerkte onderzoeksvoorstellen is: 7 september 2017, 14.00 uur (CEST, Central European Summer Time) https://www.nwo.nl/financiering/onze-financieringsinstrumenten/gw/maatschappelijk-verantwoord-innoveren/maatschappelijk-verantwoord-innoveren.html en https://www.nwo.nl/binaries/content/documents/nwo/algemeen/documentation/application/gw/maatschappelijk-verantwoord-innoveren---call-for-proposals/Call+for+Proposals_MVI+tbv+website.pdf
09-01-2018	Sluiting indiening uitgewerkte voorstellen NWO Vrije competitie geesteswetenschappen, ronde 2017 Aanvragers van geselecteerde vooraanmeldingen worden vervolgens uitgenodigd om hun uitgewerkte voorstel uiterlijk op 9 januari 2018, 14:00 uur CE(S)T in te dienen. . https://www.nwo.nl/financiering/onze-financieringsinstrumenten/nwo/vrije-competitie/gw/vrije-competitie.html en https://www.nwo.nl/binaries/content/documents/nwo/algemeen/documentation/application/gw/gw-vrije-competitie---call-for-proposals/Call+for+Proposals+Vrije+Competitie+Geesteswetenschappen.pdf
10-02-2018	Sluiting programma Westerdijk Talentimpuls (NWO) . Aanvragen kunnen ingediend worden tot 10 februari 2018, 13:59 uur. http://www.nwo.nl/financiering/onze-financieringsinstrumenten/nwo/westerdijk-talentimpuls/westerdijk-talentimpuls.html

Regional calls

This list is a selection of regional calls. The list was compiled on 1 June 2017. Calls marked with **NEW** are newly included in the list

Deadline	Call
Vanaf 11-04-2017	Opening MIT Zuid instrumenten Innovatieadvies en Haalbaarheid open gesteld vanaf 11 april om 9.00 uur. De verdeelsystematiek voor de beide genoemde instrumenten is 'first come, first serve'. http://www.stimulus.nl/mit-zuid en https://www.stimulus.nl/mit-zuid/documenten/
20-06-2017	Grote R&D-projecten: Circulaire economie (3.3) OP-Oost Aanvragen van 15 april t/m 20 juni 2017 http://www.op-oost.eu/Grote-R-en-D-samenwerkings-projecten-Circulaire-economie
07-09-2017	Sluiting De tender Valorisatie 2017 Ronde 2 en tender Valorisatie mkb (MIT R&D samenwerkingsprojecten Noord Nederland) SNN Aanvragen kan van 3 juli tot en met 7 september 2017 http://www.snn.eu/subsidies/subsidies-ondernemers-kennisinstellingen/innovatie-tender-valorisatie-2017-mkb/
07-09-2017	Sluiting R&D samenwerkingsprojecten (3.2) (MIT) OP-Oost Aanvragen van 15 juni t/m 7 september 2017 http://www.op-oost.eu/R-en-D-samenwerkingsprojecten
07-09-2017	Sluiting MIT ZUID R&D samenwerking openstelling vanaf 3 juli om 9.00 uur tot en met 7 september om 17.00 uur. Indiening van aanvragen vindt plaats via de digitale webportal van Stimulus Programmamanagement http://www.stimulus.nl/mit-zuid en https://www.stimulus.nl/mit-zuid/documenten/
03-10-2017	Grote R&D-projecten: Algemene Innovatie (3.3) OP-Oost Aanvragen van 17 juli t/m 3 oktober 2017 http://www.op-oost.eu/Grote-R-en-D-samenwerkings-projecten-Algemene-Innovatie
28-02-2018	Stimuleren proeftuinen (3.4) OP-Oost Aanvragen van 1 maart 2017 t/m 28 februari 2018 http://www.op-oost.eu/7358-Regelingen-2017/Stimuleren-proeftuinen
28-02-2018	Stimuleren clusters en netwerken (3.5) OP-Oost Aanvragen van 1 maart 2017 t/m 28 februari 2018. http://www.op-oost.eu/Stimuleren-clusters-en-netwerken

About the EU office

Wageningen International EU office provides, in close collaboration with Science Group liaison officers, information and support on fund raising, proposal writing and project management. The helpdesk can supply you with information on specific national and international programmes and funding schemes, best practices and templates.

Rooted in the former EuropaDesk that focused mainly on EU funding mechanisms, the services were broadened to include other international funding schemes as well as national and regional subsidies. Our approach is demand-driven. We look for tailor-made solutions, liaise with regional and institutional account managers, National Contact Points and EU officers and can support project coordinators for example with contract negotiations and audits.

The EU office is committed to provide advice in the whole process from proposal development to project execution and beyond. Whether you are looking for consultancy with regard to fund raising and proposal writing, are seeking dedicated support in developing (inter)national strategic initiatives, or are looking for advice on legal, financial or other project management related subjects.

Contacts

EU office Contacts:

Peter Jongebloed	Contact point ASG, SSG, RIKILT, Wageningen Bio veterinary Research, Wageningen Marine Research	0317 486876	Peter.Jongebloed@wur.nl
Christianne Marcelis	Contact point PSG	0317 480843	Christianne.Marcelis@wur.nl
Vanya Simeonova	Contact point ESG	0317 485978	Vanya.simeonova@wur.nl
Jaap Richter Uitdenbogaardt	Contact point financial and legal matters, and People programme	0317 486141	Jaap.RichterUitdenbogaardt@wur.nl
Reynout Hana	Contact point legal matters	0317 485857	Reynout.Hana@wur.nl
Rene van Ree	Contact point AFSG	0317 480710	Rene.vanree@wur.nl

Science Groups Liaison Officers:

Hans Spoolder	Wageningen Livestock Research	0317-480652	Hans.Spoolder@wur.nl
Gerda Bakker	ASG department	0317-483382	Gerda.bakker@wur.nl
Chris van Tongeren	ASG department	0317-483835	Chris.vantongeren@wur.nl
Ruben Spreeuwiers	ASG department	0317-484814	Ruben.Spreeuwiers@wur.nl
Tender Support Unit	ESG	0317-477768	tendersupportunit.esg@wur.nl
Jos Teunissen	AFSG	0317-485313	jos.teunissen@wur.nl
Maryvon Noordam	RIKILT	0317-480295	maryvon.noordam@wur.nl
Ingeborg Oude Lansink	SSG departement	0317-486063	Ingeborg.OudeLansink@wur.nl
Luc van Hoof	Wageningen Marine Research	0255-564646	Luc.vanhoof@wur.nl
Christianne Marcelis	PSG	0317-480843	Christianne.Marcelis@wur.nl
Oscar van Rootselaar	SSG departement	0317-482266	oscar.vanrootselaar@wur.nl
Wim van der Poel	Wageningen Bio Veterinary Research	0320-238383	Wim.vanderPoel@wur.nl
Ineke van Driel	SSG departement	0317-485656	Ineke.vanDriel@wur.nl
Judith Battjes	Wageningen Economic Research	070-3358188	Judith.battjes@wur.nl
John Hollands	SSG-CDI	0317-486859	John.hollands@wur.nl

Disclaimer

Effort has been made to present all information accurately. However, no liability is accepted for any inclusions or advice given or for omissions for the publication. Hyperlinks are provided as a convenience to the user. The EU office is not responsible for the contents of any information provided by outside sites through these links. As the information in Subsidy and Innovation News can only be a selection, the EU office is happy to receive further and updated information for distribution. Subsidy and Innovation News is an online newsletter published at least twenty times a year. The newsletter is published on the International Helpdesk web site <https://www.intranet.wur.nl/en/research-education/internationaal/fondsen/Pages/EU%20Office.aspx>. You can register for receiving notifications when a new issue is published by sending an email to peter.jongbloed@wur.nl with 'Registration for Subsidy and Innovation News' in the subject.